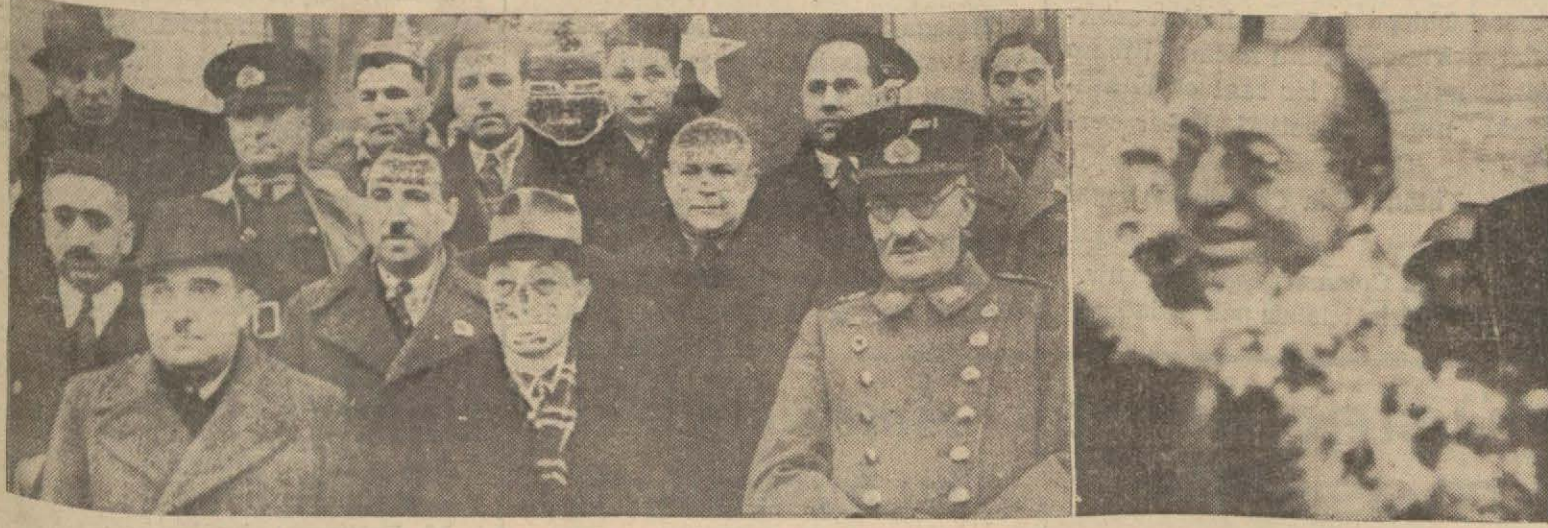

Milâno mülâkatından sonra..

Şarkî Akdeniz için bir anlaşma yapılması ihtimalinden bahsediliyor

Bir Fransız gazetesinin yazdığına göre bu mesele Balkan konseyinin Atınada yapacağı toplantıda görüşülecektir

Hariciye vekilimiz Sirkeci istasyonunda istikbal edenler arasında ve kendisine verilen buketi alırken

İdeal mimarlığı

Arsulusal varlıkta Türkiyeye şöyle şerefli bir ödev düştü: İdeal mimarlığı ve inkişap mühendisliği.

Evet, Cumhuriyet Türkiye'sinin en büyük vasfı bizce budur. Yani yıkıcı ihtilâl yerine yapıcı inkişap fikrini koymak. Bunu her zaman söyledik ve daima tekrarlayacağız.

Bu muazzam işin başustası, bütün yurdumuzun şefi olan başbuğdur. Türkiye Büyük Millet Meclisi, İsmet İnönü hükümeti ve bütün soydaşlarımız Yeni Türkiye'nin kurulmasında kendilerine düşen vazifeyi candan ödemek istedikleri içindir ki başka memleketlerin kanlara bulduğu bir çok azim davayı biz güler yüzle halledebildik ve ediyoruz. İşte yeni bir misal.

Teşkilâtı esasîye kanununda yapılan değişiklikler.

Bu değişiklikler mesud bir inkişap manzarası aldı.

Temelli büyük davaları akıl, irfan ve vicdan yolla, hiç bir şamata kopturmadan halletmek, bir millet için içtimai bahtiyarlığın en gerçeğidir. Bu hakikati unutmuyalım. Zira bunu unutmak, hem zararlı, hem suçlu bir nisan olur. Hem de medenî bir günah!

Teşkilâtı esasîye kanunu müzakere edilirken yeni rejimin iki hassasiyet noktası âzamî faaliyete gelmişti: Cumhuriyetçilik ve inkişapçılık.

Cumhuriyet kadrosu içinde o mefhumu sonsuz bir bağlılıkla inkişaba doğru yürümek; ve bu yürüyüş esnasında lâyük, halkçı ve aynı zamanda devletçi ve milliyetçi bir zihniyetin bütün icaplarına sadık kalmak...

İşte esen hava bu idi..

Aziz bir arkadaşımız «Fırkanın prensipleri millete mal ediliyor» dedi. Halbuki biz manzarayı başka türlü görüyorduk; yapılan şey millete çoktan mal olmuş ve zaten milletin bağrından çıkmış verimli prensipleri, onların ana yasa içinde tutması lâzım gelen meşru mevkîye yükeltmekti. Ve nitelik öyle oldu.

Bütün hatiplerin ayrı ayrı bakımlardan pek değerli olan sözlerini sevgi ile ve can kulağı ile dinledik. Geçen günkü büyük müzakere iki mühim hakikati isbat etmiştir:

1 — Milletimizin ana yasaya ait her hangi bir mesele karşısındaki şuurlu hassasiyeti.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Fazıl Ahmed Ayaç

Paris 7 (Akşam) — Oeuvre gazetesinin yazdığına göre Türkiye hariciye vekili B. Tevfik Rüştü Arasın Milâno'da İtalya hariciye nazırı Kont Ciano ile yaptığı konuşmalar mühim neticeler verecektir. İngiltere bu konuşma ve elde edilen neticelerle yakından alakadar oluyor.

İngiliz gazeteleri şarkî Akdeniz için bir anlaşma yapılması ihtimalinden bahsediyorlar. Oeuvre gazetesi Atina-

da toplanacak Balkan antantı konseyinde Balkan devletlerinin İtalya ile, İngiliz - İtalyan anlaşması tarzında bir anlaşma yapmaları hususunun görüşülmesi muhtemel olduğunu söylüyor. Gazete konsey reisi sıfatıyla Türkiye hariciye vekilinin bu yolda bir teklifte bulunması ihtimalinden bahsediyor ve Yunanistanın böyle bir anlaşmaya şiddetle taraftar olduğunu ilâve ediyor.

Hazırlık tahkikatı Ceza usulü muhakemeleri kanununda değişiklik yapılacak

Ankara 7 (Telefonla) — Ceza usulü muhakemeleri kanunu nahiye müdürlerine adli suçlarda hazırlık tahkikatı yapmalarını yasak etmiştir. Bu kanun hükümlerine göre nahiye müdürleri kendilerine vaki olacak suç ihbarlarını derhal en yakın zabıtai adliye memuruna bildirmekle mükelleftirler.

Kanunun bu hükmü tatbikatta bazı zorluklar doğurmaktadır. Bilhassa merkezden uzak yerlerde bulunan nahiyelerde bu zorluklar artmaktadır. Bu gibi yerlerde zabıtai adliye işlerini görmekle mükellef olan jandarma karakollarının başında ekseriyetle onbaşı veya kadimli neferler bulunmaktadır. Bunların birçok kanunî şekillere tebaan yapılması lâzım gelen hazırlık tahkikatını lâyük ile başaramamaları tabiidir.

Ceza usulü kanununun bu zorlukları ortadan kaldıracak bir şekilde taddil için yeni bir kanun lâyihası hazırlanmaktadır.

Radyo istasyonu Şubat sonunda katî karar verilecek

Ankara 7 (Telefon) — Eti Mesudda kurulacak radyo istasyonunu inşaya talip olan firmaların tekliflerini tedkik etmek üzere Nafiaca teşkil edilen komisyon çalışmalarına devam etmektedir.

Komisyon yeni bazı müracaatlar vaki olmuştur. Bunlarda tedkik olunacaktır. Tedkikatın şubat nihayetine kadar devam edeceği ve ihalenin bu tarihten sonra yapılacağı anlaşılmaktadır.

Beynelmilêl kimyevî gübreler konferansına davet edildi

Ankara 7 (Telefonla) — Fransa, hükümetimizi 24 mayıs 1937 de Paris'te açılacak olan beynelmilêl kimyevî gübreler kongresine iştirake davet etmiştir. Kongre üç gün devam edecektir.

Romanya hariciye nazırı hasta Ankaraya ancak ayın yirmisinden sonra gelebilecek

Bükreş 7 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Romanya Dış işleri bakanı M. Antonesko soğuk algınlığından muztarip olduğu için doktorlarının tavsiyesi üzerine dört beş gün yatağundan çıkamayacaktır. Bakan, Ankara seyahatinin Atinadan dönuşe talikini Türkiye hükümetinden rica etmiştir. Bundan dolayı M. Antonesko ayın 20 sinden sonra Ankaraya gidecektir.

Kayseri ve Ereğli fabrikalarının iplikleri

Ankara 7 (Telefon) — Kayseri ve Ereğli fabrikaları tarafından yapılan iplikler piyasaca tutulmuştur. Fabrikalar şimdilik günde biner kilo iplik istihsal etmektedirler. Bu miktarın ihtiyaca göre artırılması için tedkikat yapıyor.

Ispanyadaki facia

Akıntı ve dalgalar Fransa sahillerine mütemadiyen cesedler atıyor

Bunların idam edilen İspanyollar oldukları anlaşılmaktadır

Noirmoutier 7, (Fransada) (A.A.) — Sekiz gündemberi halk, Atlas Okyanusunun sahillere atmakta olduğu cesedler dolayısıyla heyecan içindedir. Bu cesedler, idam edilmiş kimselerin cesedleridir. Bu cesedlerin başları, kolları ve yahut elleri yoktur. Birkaç hafta sular içinde kaldıklarından deniz hayvanları bu cesedlerin ötesini berisini koparıp yemişlerdir.

Son cesed, çarşamba günü akşamı Prefailles'de bulunmuştur. Bu cesedin sol bacağı ile iki eli yoktur. Cesed, üç tane gemici düğümü ile gayet mahirane bir surette bağlanmış idi. İki gün sonra tenezzühe çıkmış olan iki kimse, Saint Jean Monts'de bir cesed daha bulmuşlardır. Ertesi günü deniz, karaya iki cesed daha atmıştır.

Bu cesedlerin İspanyol oldukları tahmin edilmektedir. Son defa denizin karaya attığı cesedin üzerindeki lüks gömleğin kolunun içerisinde «Alicante Batalla Catabazanes Santander» kelimeleri yazılı idi. Pantolonunun düğmelerinde Elaguilla markası vardı.

Bu cesedlerin ne gibi şerait ve ahval içinde denize atılmış oldukları bilinmemektedir. Yalnız bunların birkaç

hafta evvel Fransaya götürülmek üzere Saint-Nazere'e gelmiş olan esrarengiz gemilerden birine bindirilmiş olup yolda idam edilmiş ve deniz atılmış oldukları tahmin edilmektedir.

Deniz cereyanları, cesedlerin muhtelif noktalara atılmasına sebebiyet vermiştir.

Yeni binalar

Adliye ve inhisarlar vekâleti binalarının inşasına başlanıyor

Ankara 7 (Telefon) — Devlet mahallesinde yapılacak Adliye ve Gümrük İnhisarlar vekâletleri binalarının projeleri Nafia vekâletince hazırlanmaktadır.

Her iki binanın da inşaatına önümüzdeki haziran ayı içinde başlanacaktır.

Nafia vekâleti karşısındaki boş sahada yapılacağını evvelce bildirdiğimiz Yenişehir postahanesinin ihalesi yapılmıştır. Bugünlerde inşaatına başlanacaktır.

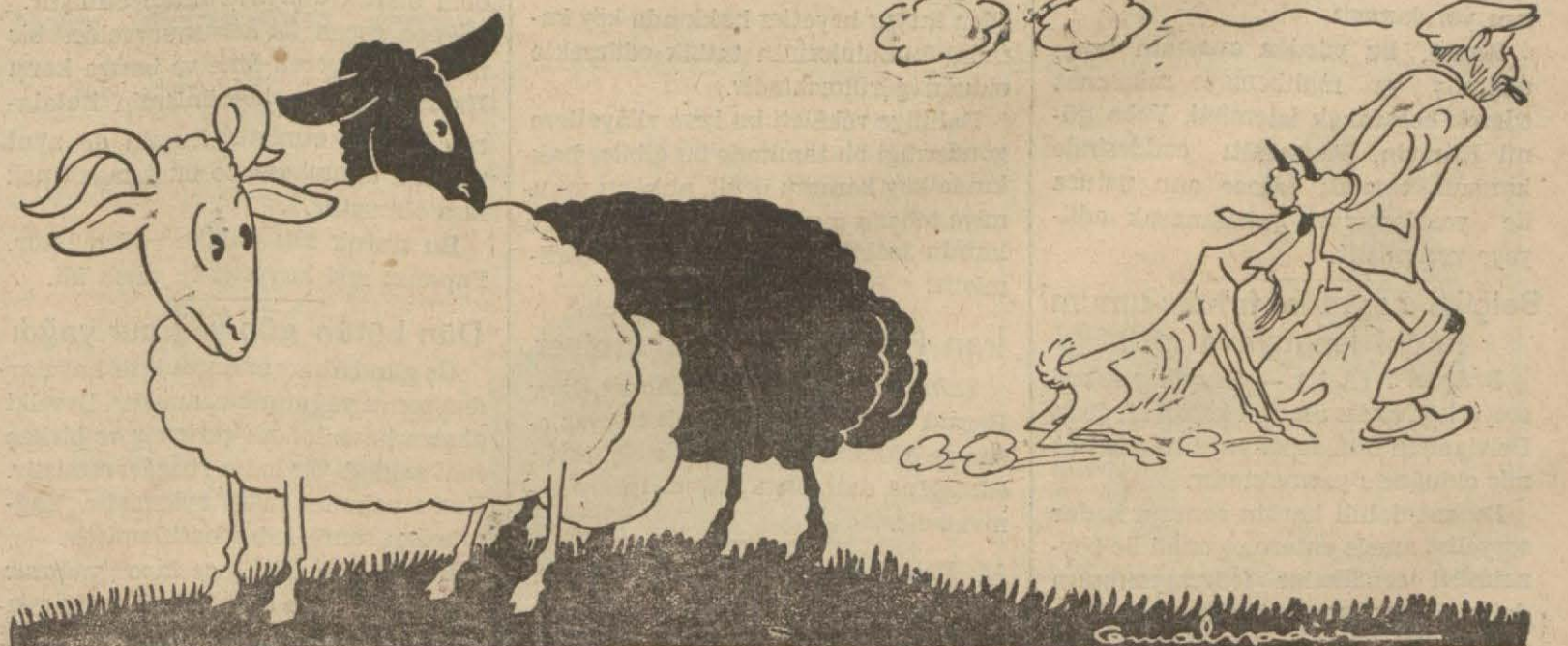
Fener - Galatasaray 4-1 Güneş-Beşiktaş 2-1 yendi

Fenerbahçeliler Bülend'in ayağı ile ikinci ve galibiyet golünü böyle yaptılar

[Maç tafsilâtı 8 inci sahifemizedir]

Hazin bir akbet!...

— Zavallı keçi acaba nereye gidiyor?...
— Mezbahaya!... Koyun olmalı...

Yeni vekâletler için tetkikler yapılıyor

Yeni vekâletler kurulursa kimler tayin edilecek?

Ankara 8 — Teşkilâtı esasiyede yapılan tadilat vekâletleri adedini 16 ya çıkarmıştır. Rivayete göre vekâletler adedinin 16 ya çıkarılması için tetkikler yapılmaktadır. Henüz bir karar verilmemiş olmakla beraber matbuat ve propaganda, hava, deniz ve münakalât vekâletleriyle bir devlet vekâletinin (yani Heyeti vekileye memur) kurulması düşünüldüğü söyleniyor. Münakalât vekâleti nakil tarifeleri ve ucuzluk işleriyle meşgul olacaktır.

Matbuat ve propaganda vekâletine B. Rerap Pekerin, hava vekâletine B. Fuat Bulcanın, münakalât vekâletine Erzincan mebusu B. Aziz Salımın, maliye müsteşarlığına İsparta mebusu B. Mükerrrem Ünsalın getirilecekleri söyleniyor.

Hariciye vekilimiz bu akşam Ankaraya gidiyor

Avrupadan dün avdet eden Hariciye vekili B. Tevfik Rüşti Aras, bu akşam Ankaraya dönecektir. Aynı trenle şehrimizde bulunan Dahiliye vekili B. Şükrü Kayanın da Ankaraya dönmesi muhtemeldir.

Azılı bir hırsızın feci cinayeti

Ev sahibini öldürdü, üç bekçiyi yaraladı

Dün gece Sultanahmedde çok feci bir cinayet olmuştur. Sultanahmedde Emir Sinan mahallesinde Dağ sokagında oturan Hasan Basrinin evine hırsız Ahmed girmiş, üst kata çıkarak öteberi aşırıya başlamıştır. Alt kata yemek yerken tıktırtı duyan Hasan Basri, yukarı çıkınca hırsızla karşılaşmıştır. Hırsız Ahmed, derhal bıçağını Hasan Basrinin boğazına saplamış ve kaçmağa başlamıştır.

Yaralı ev sahibinin imdad seslerine koşan mahalle bekçisi Mustafayı da kolundan, gene mahalle bekçilerinden Şükrüyü elinden, Hasanı da yüzünden yaraladıktan sonra etraftan yetişen polisler tarafından yalanmıştır.

Zavallı Hasan Basri, kaldırıldığı hastanede dün gece ölmüştür.

Sarhoş bir koca karısını ustura ile yaraladı

Kendisinden ayrılmak için mahkemeye başvurmasına kızmış

İzmir (Akşam) — İzmirin en kalabalık semti olan Kemeraltı caddesinde hükümet konağı önünde bir vaka olmuş, seyyar satıcı Hüseyin, kendisinden ayrı yaşayan ve boşanmak için mahkemeye müracaat eden genç karısı Naciye'yi ustura ile yüzünden yaralamıştır.

Hüseyinle Naciyenin ayrılmasının sebebi, sarhoşluktur. Hüseyin, kazandığı bütün parasını içkiye sarfeden bir adamdır. Şimdiye kadar sarhoşluk yüzünden bir kaç defa karısını yaralamıştır.

Kadın, bu yüzden anasının evine dönmüş ve mahkemeye müracaat ederek boşanmak istemişti. Vaka günü Hüseyin, Kemeraltı caddesinde karısına tesadüf edince onu ustura ile yaralamış ve yakalanarak adliye verilmiştir.

Belçika sosyalist fırkası umumi kâtblı İspanyaya gitti

Brüksel 7 (A.A.) — Peuple gazetesi sosyalist fırkası umumi kâtblı M. Jean Delvigne'nin dün İspanyaya hareket etmiş olduğunu yazmaktadır.

Bu zat dahillî harbin sonuna kadar sosyalist amele enternasyonalı bulunmaması sendikalar federasyonunun daimî murahhası vazifesini görecektir.

M. Delvigne'in vazifesi enternasyonal tarafından gönderilen işe ve sıhhiye mevadını tevzi ve beynelmîlî liva ile irtibatı muhafaza etmektedir.

Bu Sabahki Telgraflar

Malaga etrafındaki muharebeler

Asiler bir mikdar ilerlediler, fakat henüz katî netice elde edemediler

Teneriffe 7 (A.A.) — Bura radyosu, asilerin yedi kolunun Malagaya karşı yapılmış olan taarruza iştirak etmiş olduklarını bildirmektedir. Ancak bu kuvvetler, müttehid bir cephe teşkil edememişlerdir.

Radyo, cumhuriyetçilerin Cordue eyaleti istikametinde mühim askeri harekât icra etmiş olduklarını bildirmektedir.

Radyo asilerin, şiddetle taarruzda bulunmuş ve cumhuriyetçileri firara icbar eylemiş olduklarını ilâve etmektedir. Malaga üzerine yapılan yürüyüş hareketi esnasında asilerin, cumhuriyetçilerin şiddetli mukavemetlerine rağmen mühim mevziler elde etmiş olduklarını da bildirmektedir.

ASİLERİN TEBLİĞİ

Rabat 7 (A.A.) — Seville radyosu saat 13,30 da yapmış olduğu bir tebliğ-

de cenup ordusunun Malaga muntakasında harekâta başlamış olduğunu bildirmiştir. Millî kuvvetler cenup yolunda ve bilhassa Anteguerra ve Archidona yollarında birçok mevzileri işgal etmişlerdir.

Kızılarm Kordu cephesinde bilhassa Lopera muntakasında yaptıkları hücumlar püskürtülmüş ve bu son noktada düşman kanlı bir hezime uğruşarak birçok ölü ve yaralı bırakmıştır.

Son dakikada alınan haberlere göre general Queipo de Llano halkın sabirsızlanmakta olduğunu nazarı itibare alarak mutaddan bir saat evvel aşağıdaki muvaffakiyetleri haber vermiştir:

- 1 — Villanova'da Conception işgal edilmiştir.
- 2 — Ordu Colemarı işgal etmiştir. Marksistlerin telefatu pek fazladır.

Madrid 7 (A.A.) — Andujordan bildirildiğine göre hükümet taraftarları İlera Kalatrana ve Sandiogo de Kalatrana kasabalarını zaptetmişlerdir.

Bu kasabalar Jean eyaletinde Porcuna cenubunda kâindir. Hükümet kıtaatından biri Admuis ve Klavelina kasabalarını da işgal etmişlerdir. Bu kasabalar Kordu vilâyeti dahilindedir.

MALAGA SAHİLLERİ BOMBARDİMAN EDİLDİ

Malaga 7 (A.A.) — Almirante Crevera ve Canarias kruvazörleri Malaga sahillerini bombardımana devam etmişler ve fakat hükümet tayyareleri tarafından uzaklaştırılmışlardır.

Hükümet tayyareleri Bohadilla ve Ronda demiryolu istasyonlarını bombardıman ederek mühimmat yüklü bir treni tahrip etmişlerdir.

Danzig Alman kalacaktır

Āyan reisi bir nümayışte Almanya bizim vatanımızdır, dedi

Berlin 7 (A.A.) — Dantzig āyan reisi M. Greiser yeni yapılan Magdeburg limanını ziyaret ederken 'bu münasebetle tertip edilen büyük bir nasyonal - sosyalist nümayışi esnasında söylediği nutukta Dantzigin Alman kalacağını tebarüz ettirmiştir. M. Greiser demiştir ki:

«Çektığı sefalet ve iktisadî düşkünlüğüne rağmen bu şehir Almanlığı muhafaza edecektir. Almanya halkı şark köprüsünün başını asla utmuyor. Dantzig bizim doğduğumuz yerdir. Fakat Almanya bizim vatanımızdır.»

Sovyet Rusyadaki bisiklet turu

Moskova 7 (A.A.) — Sovyetler birliği hududları boyunca yapılan büyük bisiklet seyahati bugün bitmiştir. İştirak edenler 268 günde 30,800 kilometre katetmişlerdir.

İlk tahsil

Çocuklarını mektebe göndermeyenler hakkındaki takibat yapılacak

Ankara 7 (Telefona) — İlk tedrisat kanunu mucibince köy ihtiyar heyetleri, köylerinde bulunan tahsil çağındaki çocukların listesini hazırlayarak köy mektepleri idarelerine vermekle mükellefler.

Gene aynı kanun, ilk tahsil mecburiyetine riayet etmeyen çocuk velileri hakkında kanunî takibat yapılması vazifesini de ihtiyar heyetlerine tahmil etmiştir.

Bazı kazalarda bu vazifelerini ihmal eden ihtiyar heyetleri hakkında köy kanunu hükümlerinin tatbik edilmekte olduğu görülmektedir.

Dahiliye vekâleti bu kere vilâyetlere gönderdiği bil tamimde bu gibiler hakkında köy kanunu değil, ahkâmı umumiyeye tebaan memurun kanunu hükümlerinin tatbiki lâzım geleceği bildirilmiştir.

İran Parise elçi göndermiyor

Tahran 7 (A.A.) — Hükümet, New Herald Tribune gazetesinde intişar eden ve hükümetin Parise bir elçi tayin edeceğine dair olan haberi tekzip etmektedir.

M. Eden Fransanın cenubuna gitti

Paris 7 (A.A.) — M. Eden, saat 18,50 de buraya gelmiş ve bir müddet kaldıktan sonra saat 2 de Cote d'Azure hareket etmiştir.

Müstemleke meselesi

M. Ribbentrob Londrava sarîh talimatla gitti

Berlin 7 (A.A.) — Alman istihbarat kalemi von Ribbentropun Londraya müstemlekât meseleleri hakkında sarîh malûmatla geleceğini tasrih etmektedir. Ancak bu zatın hamil olacağı talimatın Almanya tarafından İngiltere hükümetine verilecek bir muhtıra mahiyetinde olmayacağı bildirilmektedir.

Alman istihbarat kalemi Führerin nutkundan sonra müstemlekât meselesi ortaya atılmasının gayet tabii olduğunu beyan etmektedir. Alman ajansı şark misakından bahsederek M. von Ribbentropun Noelden evvel Fransız - Sovyet misakının bais olduğu müşkülâtı M. Edene bildirmiş olduğunu hatırlatmaktadır.

BİR FRANSIZ GAZETESİ VERSAYIN ALMANLAR LEHİNE TADİLİNİ İSTİYOR

Paris 7 (A.A.) — Müstemleke meseleleri hakkında yakında Londrava müzakerelere başlanacağına dair olan haberler hakkında tefsiratta bulunan Eko dö Pari gazetesi harp mesuliyetini Almanlara yükliyen Versay hükümünün kalkması lehinde bir makale neşretmiştir.

Republik gazetesi, Lord Halifaksm Almanya ile anlaşmak lüzumuna kani olduğunu ve fakat mümkün olandan fazla bir şeyi vadetmeyeceğini yazıyor.

Papa iyileşti

Altı dakika süren kısa bir nutuk söyledi

Vatikan 7 (A.A.) — Havas: Papa, hastalandığından beri bugün ikinci defa olarak dünyaya hitap etmiştir.

Papa geçen 24 kânunuevvelde bir nutuk söyleyerek dine ve barışa karşı Hitlerizmin ve komünizmin hatalarını takbih etmişti. Bugün de aynı mevzua dönmüşse de bu temas pek kısa olmuştur.

Bu nutuk altı dakika sürmüştür. Papanın sesi kuvvetli ve vazih idi.

Dün bütün gün yağmur yağdı

Üç gün baharı andran lâtif havalardan sonra yağmur başlamıştır. Evvelki akşam hava lodosa çevirmiş ve birkaç saat şiddetli bir lodos rüzgârı esmiştir. Bunu yağmur takip etmiştir. Yağmurdan sonra lodos hafiflemiştir.

Dün bütün gün ince ince yağmur yağmıştır. Hava elân lodostur. Bu yüzden sıcaklık derecesi on beşe kadar çıkmıştır. Rütubet ve havalarmın mütemadî değişmesi nezle ve gribin artmasına sebep olmuştur.

Amerikadaki su baskınları

Zarar 110 milyar dolar tahmin ediliyor

Neuyork 7 (A.A.) — Tuğyan haberleri artık gazetelerin ilk sayfalarını işgal etmiyor ve 15 güne kadar büyük tehlikelerin tamamen zaif olacağı zannediliyor.

Herkes artık evlerine dönerek çetin tamirat ve inşaat işlerine başlamaktadır.

Son bilânçoya göre 404 kişi ölmüştür. Takriben bir milyon kişi açlık kalmıştır. Hasarat 110 milyon dolar tahmin edilmektedir.

Pariste 6 şubat merasimi

Paris 7 (A.A.) — Paris belediye reisi M. Raymond Laurent ile kesif bir halk kütlesi 6 şubat 1934 hâdiseleri esnasında ölenlerin hatıralarını tebci için Notre-Dame'da yapılan dinî merasimde hazır bulunmuşlardır. Birçok siyasi teşekküller mümessilleri, Concorde meydanında arbedelerin vuku bulmuş olduğu yere çelenkler koymuşlardır.

Garip bir kaçakçılık

Atlara, içi banknot dolu lastik torbalar yutturuyorlarmış!

Varşova 7 (A.A.) — Polonyadan Danzige giden döviz kaçakçıları şimdiye kadar tatbik edilmemiş bir usule müracaat etmişlerdir.

Bunlar Gdynia'da Lagar atlar satın alarak bu hayvanlara içleri ecnebi banknotlarla dolu lastik torbalar yuttuktan sonra Danzige atları öldürerek midelerinden banknotları çıkarırmışlardır.

Bir İngiliz gemisine bir Holanda gemisi çarpıştı

Londra 7 (A.A.) — Bahriye nezaretinin bir tebliğinde, kralın harp esnasında hizmet ettiği 31,000 tonluk Malaya harp gemisinin Portekiz sahili açıklarında Kertonoso ismindeki Hollanda vapurule çarpıştığı bildirilmektedir. Ölen yoktur, fakat Malaya şimdilik vapurun yanından ayrılmamaktadır. Sonra Portsmouth'a dönerek icabeden tamirat yapılacaktır.

Bulgaristanda tuz araştırması

Sofya 6 (Akşam) — Bulgaristanda Pravadi kazasında tuz araştırmaları yapılıyor. Bir İsveç firması tarafından yapılan ilk araştırmalardan sonra hâlen Ticaret nezareti tarafından yeniden araştırmalara başlanmıştır. Araştırmalarda kullanılan buharlı sonda ile 400-500 metre kadar derinliğe inilecektir. Şimdiye kadar 100 metre derinliğe inilmiştir. Her an tuz tabakalarına erişileceği kuvvetle ümid edilmektedir.

Silâhlanma geçici bir şeymiş

Bir İngiliz nazırı "Vaziyet eskisinden iyidir, harb patlamıyacaktır," diyor

Londra 7 (A.A.) — Millî müdafaa'nın tanzimile mükellef olan nazır sir Thomas Uiskip, Farcham Hampshire ismindeki muhafazakârlar cemiyetinde bir nutuk söyleyerek silâhlanmanın âni bir panik neticesinde doğan geçici bir ihtiyaç mahiyetinde olmaması lâzım geldiğini tebarüz ettirmiştir.

Nazır ezcümle demiştir ki: «Ümid ederim ki kendisinden bu kadar bahsedilen harb patlamıyacaktır. Öyle zannediyorum ki şimdiki vaziyet eskisinden daha iyidir. Fakat istikbali gözönüne getirerek düşünüyorum, istediğimiz şey müdafaa müteallik üç hizmeti tamamlamaktır. Aynı zamanda mütemadî faaliyette bulunmaktır. Çünkü bu panik her halde geçici bir şeydir.»

Ruzvelte hücumlar

Yüksek mahkemenin ıslahı hakkındaki lâyiha şiddetli tenkidlere uğradı

Nev - York 7 (A.A.) — Amerikan matbuatı yüksek mahkemenin ıslahı hakkında M. Ruzvelt tarafından hazırlanan kanun lâyihasını uzun uzadıya tenkid etmektedir.

M. Baltimore bu lâyiha'nın parliamento'ya tevdi büyük harptenberi vukua gelen dahillî hadiselerin en vahimi olduğunu beyan etmiştir.

Nev - York Times gazetesi lâyiha'ya karşı sarahaten cephe almakta ve şunları yazmaktadır:

«M. Ruzveltin bu hareketi, Amerikan demokrasinin dayandığı sâlihîyet müvazenesini esaslı bir surette bozacaktır.»

M. Ruzveltin siyasi dostları ve düşmanları kendisinin halkı haberdar etmeden evvel lâyihayı kongreye vermesine teessüf edecektir. Bu lâyiha muhalif rey verenlerin demokrasiye karşı sempati duyduklarını isbat etmiş olacıklarına şüphe yoktur.

Nev - York Herald gazetesi her zamanki gibi reisicumhurun siyasetini tenkit etmektedir. Bu gazete diyor ki:

«M. Ruzvelt teessüfe şayan samimiyyetle müdahalesinin hakiki sebeplerini gizlemek istiyor. Fakat hakikatte kimseyi aldatamıyor.»

AMERİKADA ADLİ ISLAHAT

Nev-York 7 (A.A.) — Siyasi mahafil ile gazeteler, adli ıslahat projesi dolayısıyla hayret izhar etmektedirler. Eski cumhur reisi M. Hoover, bu projenin cumhuriyet müesseselerinin esasına dokunmakta ve ali mahkemeyi kontrol altına koymakta olduğunu söylemiş ve kanunu esasının tadili hakkında bir referandum yapılması tavsiyesinde bulunmuştur.

Nev-York Herald Tribune gazetesi, bu projenin āyan meclisini, Milletler cemiyeti ile Amerika arasında vaktile çıkmış olan ihtilâfa müşâbih bir ihtilâfa sürüklüyeceğini yazmaktadır.

İngiltere kralının halası Avusturyaya gitti

Londra 7 (A.A.) — Kralın halası prensesi ile kont de Harewood, Avusturyaya gitmişlerdir. Kendilerinin bu haftayı düğ de Windsor ile geçirmeleri muhtemeldir.

Büyük bir kalabalık, kendilerini Victoria istasyonunda selâmlamıştır.

On altı bin İtalyan askeri Kadikse çıkmış

Paris 7 (A.A.) — Cebelütanaktan Röyter ajansına bildiriliyor: Bu sabah Cebelütanka gelen bir İngiliz, dün Kadikse 10 bin İtalyanın ve geçen perşembe günü de diğer iki vapurdan altı bin İtalyanın karaya çıktığını görmüştür.

Dantzigde yeni bir tevkif

Varşova 7 (A.A.) — Dün akşam Dantzigde merkez katolik partisi lideri Dr. Stachnitz tevkif edilmiştir. Bu suretle muhalif parti liderlerinden üçü tevkif edilmiş bulunuyor.

GÜNÜN MESELELERİ

Bir vatandaşlık vazifesi

Beyoğlunda gezen bir arkadaş gözüne çarpan bir takım garip ilân ve tabelâlardan şikâyet ediyor. Bu ilânlar ve tabelâlar türkçedir. Fakat hakiki türk lisanından çok uzak bir türkçe... Arkadaş bunlardan bir kısmını sıralıyor: Tamirat ve boyamak edilir, ismarlamak ve tamiratları, kardaşlar, Kondracis, halis süt, lastikler tamir olunur, viresiyemiz yoktur...

Bu misallerle sütunlar doldurmak kabildir. Hakikaten Beyoğlunda ne-reye baksanız bu garip türkçe ilân ve tabelâlarla karşılaşsınız. Türkçe konuşan yabancıların konuşmalarına kulak kabartacak olursanız onların da tabelâlarda okuduğunuz gibi türkçe konuştuklarını duyarsınız.

Şüphesiz bu çok çirkin bir şeydir. Fakat itiraf etmeliyiz ki kabahat biraz da bizdedir. Memleketimizdeki yabancıların, başka unsurların temiz türkçe konuşmaları için hiç çalışmıyoruz.

Aramızda, türkçe bilen bir yabancı ile karşılaşınca türkçeyi bırakıp fransızca konuşanlar çoktur. Hele ecnebilerin de bulunduğu bir toplantıda, bunlar türkçe bilseler bile, muhakkak başka bir dille konuşurlar. Bu suretle onların türkçelerini ilerletmelerine, güzel, temiz türkçe konuşmalarına imkân bırakılmaz.

Bu türkçe meselesinde bize düşen ikinci bir vazife vardır ki ona da hiç dikkat etmiyoruz. Bizimle türkçe konuşmak suretile vatandaşlık vazifesi kavramış olduğumu isbat eden Rum dostumuzun, Ermeni ahbabımızın ve yahut bir ecnebinin lisanında tesadüf edeceğimiz türkçeye aykırı, sakat cümleleri düzeltmeye çalışmalıyız. Halbuki bunlarla ters konuşan, onların bozuk türkçesini taklid ederek sakat cümlelerle mukabele edenler de yok değildir.

İşte buna çok dikkat etmek mecburiyetindeyiz. Onların vatandaşlık vazifesi nasıl türkçe konuşmaksa bizim vatandaşlık vazifemiz de türkçe konuşmaya gayret eden ve vatandaşların lisanında tesadüf edeceğimiz sakatlıkları düzeltmek, onlara temiz türkçe konuşmak zevkini aşılacaktır.

Mahmudpaşa hamamı kiraya veriliyor

Satın alınan Mahmudpaşa hamamı belediye tarafından kiraya çıkarılmıştır. Ancak hamamın kiraya verilmesi muvakkattir. İleride hamamın islah edilerek muntazam bir şekilde halka ucuz olarak tahsisi düşünülmüştür.

Bundan başka belediye, halkın ucuzca yıkanabilmesi için şehrimizde diğer büyük hamamlardan bir kısmını daha satın almak ve bunları islah etmek tasavvurundadır.

Hafta tadili ruhsatiye harçları

Son yapılan emlak tahririnde gayri safi iradiler değişikliği için hafta tadili ruhsatiye harçlarının da değiştirilmesi istenmiş, ve o zaman yapılan şikâyetler üzerine belediye, şehir meclisi bir karar verinceye kadar, tahakkuk eden miktarın dörtte birini tahsile karar vermişti.

Şehir meclisinin geçen toprinsani toplantısında hafta tadili ruhsatiye harcı olan gayri safi iradın yüzde üçünün alınması muvafık görülmüştü. Ancak ilk tahsil edilen miktar ile katı suretle tesbit edilen miktar arasında fark görüldüğünden bu farkın tahsiline karar verilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Açılacak meydanlar İstimlâk edilecek binaların kıymeti tayin ediliyor

Şehircilik mütehasısı M. Proste, yaptığı tetkikler neticesinde şehir plânı ne şekilde girerse girsün, şehrimizdeki tarihi abidelerin etrafını açmağı prensip olarak kabul etmiştir. Ancak bu abidelerin etrafını açmak ve burada güzel parklar veya meydanlar vücude getirmek bir para ve zaman işidir. Profesörün çizeceği bir program içinde bunlar sıraya konacaktır.

M.Proste âbidelerin etrafında açılacak sahalari avan projesi üzerinde gösterdiğinden fen heyeti, şimdi yıktırılacak binaları tesbit ediyor. Fen müdürlüğü bu binaları harita üzerinde tesbit ediyor. Fen müdürlüğü bu binaları harita üzerinde tesbit ettikten sonra belediye istimlâk komisyonu bunların istimlâk bedellerini tayin edecektir.

Şehir plânı kabul ve tatbik edilmeğe başladığı zaman ilk önce bu binaların istimlâkine başlanacağından şimdiden istimlâke tâbi olacak bina kıymetlerinin bilinmesine lüzum görülüyor.

Yeni mektepler

İstanbul, Üsküdar birinci ilk mektepleri ile Üsküdar üçüncü mektebin talebeleri çok olduğundan bu mekteplerin ihtiyaca göre bir misli daha genişletilmesi için bu mekteplerin yanındaki arsalar birer pavyon yapılmasına karar verilmiştir. Bu maksatla yeni sene Maarif bütçesine tahsisat konulmuştur.

Bundan başka bu sene biri Küçük-mustafapaşada, diğeri Yenikapıda birer orta mektep açılacaktır.

Lâstik fabrikaları

Oda sanayi şubesi müdürlüğü bir rapor hazırladı

Lâstik fabrikaları bundan bir müddet evvel, hariçten gelen lâstik kalosların yerliden ucuzca satılabildiğini ileri sürerek faaliyetlerini tatil etmeğe karar vermişlerdir. Teareit odası sanayi şubesi müdürlüğü bu husustaki tedkikatını bitirmiş ve hazırladığı raporu idare heyetine vermiştir.

Tedkikata göre büyük lâstik fabrikalarının her biri senede bir buçuk milyon çift kalos, bir milyon çift de yazlık beyaz keten ayakkabı yapmaktadır. Fakat iptidai maddelerin kendilerine pahalıya mal olması üzerine bu sene ancak yüz bin çift lâstik kalos imal etmişlerdir. Küçük imalâthaneler vaziyetlerinden memnun görünmüyorlar. Büyük fabrikalar ise imalâthanelerin, muamele vergisi vermedikleri için mamulü kendilerinden daha ucuzca mal edebildiklerini ve rekabet yaptıklarını ileri sürmüşlerdir.

Bir taraftan da şaplı köseleden yazlık beyaz ayakkabı imalına çalışılmakta olduğu haber alınmıştır. Bu yeni çeşid ayakkabılar önümüzdeki yaz satışa çıkarılacaktır. Lâstik fabrikaları su geçmez kumaşlar yapmak için faaliyete geçmişlerdir.

Filmin sonu nasıl bitirmiş?

İki sarhoş arkadaş birbirlerini adam akıllı dövdü

Fatihte oturan Hakkı adında biri evine Nedim isimindeki arkadaşını davet etmiştir.

İki arkadaş akşam rakı masasını kurmuşlar, başına geçmişler, içmeğe başlamışlardır. Bu esnada aralarında gördükleri bir sinema filminin bahsi açılmış Nedim:

— O oyunun sonu öyle bitmez.. diye ısrar etmiştir.

Hakkı bunun aksini söyleyince aralarındaki kavgaya büsbütün alevlenmiştir. Bunun üzerine iki sarhoş birbirlerini fena halde dövmüşlerdir.

O kadar ki, yetişen polisler iki can ciğer arkadaşı dayaktan yarı baygın bir halde bulmuşlardır.

Polis 23 kumarbaz yakaladı

Basılan evde kâğıtlar fişler, bir miktar para bulundu

Dün öğleden sonra, Taksim polis karakolundan çıkarılan bir kafil polis nezareti altında olarak cürmü meşhud mahkemesine sevk ediliyordu. 23 kişiden ibaret olan bu kafilde muhtelif tipte insanlar vardı.

Polis tarafından yakalanan bu 23 kişi, kumar oynamak ve oynatmak suçları ile cürmü meşhud mahkemesine gönderiliyordu. Polismiz için bir muvaffakiyet teşkil eden bu meşhud cürüm, evvelki akşam gece yarısı bütün delâil ve teferrüat ile tesbit edilmiştir.

Polis, bir müddetten beri Beyoğlunda telgraf sokağında Rahmi ve Ekrem adında iki kişi tarafından kumar oynatıldığını haber almış ve burasını tarassuda başlamıştı. Evvelki gece geç vakt, polis tarafından ev basılmış ve kumar oynamakla meşgul 23 kişi cürmü meşhud halinde yakalanmışlardır.

Bu yirmi üç kişi içinde iş, güç sahibi kimselere tesadüf edildiği gibi, sabıkalı bir takım maruf kumarbazlar, hattâ yankesicilik cürmüle zabıtaca tanınmış simalarda vardır.

Kumar oynatılan binada kâğıd, fişler, bir miktar da para bulunmuştur.

Çocuk kampları

Bu sene bütçeye 5000 lira kondu

Bu sene yaz mevsiminde çocuklar için kamp açmak üzere maarif bütçesine beş bin, yeniden mektep bahçeleri yapmak için de 3 bin ki, ceman 8000 lira tahsisat konmuştur.

Çocuk bahçeleri, yaz tatili zamanında talebinin sokaklarda oynamalarının önünü almak maksadile geçen sene ilk defa açılmıştı. Bunların başında birer muallim bulundurulmaktadır. Muallimlerin tatil ve istirahat zamanında bu işlerle meşgul edilmeleri bir külfet teşkil edeceğinden çocukların oyunlarına nezaret edecek muallimlere münasip bir ücret verilecektir.

Atpazarı

Belediye temizlik için bazı tedbirler alıyor

Fatihin tam ortasındaki Atpazarının bu civardaki evlerin sıhhatini ne dereceye kadar bozduğunu geçenlerde yazmıştık. Haber aldığımız göre belediye, bu mahzurları kısmen olsun kaldıracak bazı tedbirler almağa karar vermiş ve bir talimatname hazırlamıştır.

Hayvan pazarı haftada bir kurulduğu halde, sair günlerde de hayvanın nalını değiştirmek isteyen hayvan sahipleri araba ve hayvanlarla buraya kadar geliyor ve hayvanlarını meydana saatlerce bağlıyorlar. Bu suretle meydan daimi surette pislikten kurtulmuyor. Bunun önünü almak üzere meydanın etrafına demir parmaklıklar çevrilecek, burada araba ve hayvanların barınmalarının önü alınacaktır.

Pazarın kurulmadığı günlerde atlar buraya birer birer getirilecek ve nallanan at uzun müddet meydana kalmaksızın hemen uzaklaştırılacaktır. Belediye Atpazarını sık sık, bilhassa pazar günleri yıkamak suretile temizleyecektir. Bu sahanın temiz tutulmasından buradaki nalband dükkânları mesul olacaklardır. Talimatname hazırlandıktan sonra şehir meclisinde müzakere edilecektir.

İki genç kız arasında kavg

Balatta oturan Subhiye ve Saliha adında iki genç kız dün bir iş meselesinden dolayı saç saça kavgaya tutuşmuşlardır. Bir aralık evdeki bütün sandalyeleri yakalayan Saliha bunları arkadaşları Subhiyenin başına atmıştır. Subhiye yaralanmıştır.

Şehitlik

İmar işine belediye de yardım edecek

Edirne kapıda şehidliğe tasarruf eden bazı kimseler, belediye aleyhine bir dava açmışlardı. Dava, son safhasına girmiştir. Şimdiye kadar geçen safhalar tasarruf iddiasının doğru olmadığını gösteriyor. Yakında davanın şehir lehine neticeleneceğinden şüphe edilmiyor. Şehidlik arazisi etrafındaki bu pürüzlü iş de halledildikten sonra belediye şehidliğin imarı hakkında yeni tedbirler alacaktır.

Şehidlikleri imar cemiyeti, Edirnekapı şehidliğinin imarı için şimdiye kadar büyük bir gayret sarfetmiştir. Fakat cemiyetin gösterdiği gayreti bir kat daha arttırmak üzere belediyede bütçesinden ayracağı tahsisat ile şehidliğin henüz tanzim edilmeyen kısmını da cemiyet ile birleşmek suretile imar edecektir.

Bir kadına tramvay çarptı kadın hastanede öldü

Beyoğlunda oturan madam Mariçe isminde bir kadın dün İstiklâl caddesinden geçerken kendisine tramvay çarpmıştır. Madam Mariçe başından ve ayaklarından ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı kadın hastaneye kaldırılmışsa da biraz sonra vefat etmiştir. Kaza yapan vatman yakalanmıştır.

Bir çırpıda

Meydan

Meşhur «Sarhoş yemeği» tabirini işitmişsinizdir. «Sarhoş yemeği» garip bir yemektir. Beklenen sarhoş, «şimdi gelecek», «geliyor» diye bir kaç kere ateşin üstüne konular, kaldırılır, konular kaldırılır, konular kaldırılır..

Ben «İstanbul şehir plânı» sözünü işte bu sarhoş yemeğine benzetiyorum.

Canımız sıkıldıkça bu «Şehir plânı» denilen şeyin hararetini tazeliyoruz.

Şehir plânı... Gariptir bu söz ortaya çıkınca da derhal traftan fikirler yükseliyor, İstanbulun güzelleşmesi hakkında tavsiyeler başlıyor.

Ve İstanbulun güzelleşmesi için de tek bir şey tavsiye edilir: Meydan...

Nerelere meydan yapılması tavsiye olunmaz ki. Sirkeci istasyonunun önünden, Yenicamiin önünden, Büyüyük postahanenin önünden tutun da Aksarayda köhne polis karakolunun önüne kadar herkes müstakbel bir meydanın yerini tavsiye eder. Bütün bu tavsiye edilen meydanların hepsini yapmak lâzım gelse İstanbul başı başına yekpare bir meydan haline girecektir.

«Şehri güzelleştirmek» denilince her ne hikmetse aklımıza yoldan, parktan ve her şeyden evvel meydan gelir....

Galiba yer yüzünde - şöyle adamakıllı bir meydanımız olmadığı için mi? - en ziyade meydan hasreti duyan insanlar biziz.

Hattâ ben de şimdi bir meydan için, müstakbel bir meydan için kalemi elim ahyorum.

Bir gazetenin yazdığına nazaran şehircilik mütehasısı Prost bu ay içinde İstanbula gelecek, şehrin plânını meşgul olacaktı. Yeni plâna göre Yenicamiin etrafındaki bütün küçük binalar kaldırılacak, orada büyük bir meydan yapılacakmış.

İşte küçüklüğünden beri hayalimde yaşayan meydan budur.

Tasavvur ediniz. Yenicamiin öndü olduğu gibi açılmış, Karaköyden, Köprüden geçerken Yenicamiin muazzam bir âbide halinde ortasında durduğu bu meydan İstanbulun âdeta çehresini değiştirecektir.

Sonra daha pek gençliğimden beri hayalimde yaşayan bir ikinci meydan daha var.

Yenipostahane ile Dördüncü Vakıf hanı arasındaki binaları kaldırmak.. ve bu iki binanın karşılıklı durduğu muazzam bir meydan yapmak..

Fakat bunlar kimbilir kaç milyon liraya bağlıdır?.. İnsan bu hesapları aklına bile getirmiyor. Hoş bütün meydan tavsiye edenler, arzularının kaç milyona bağlı olduğunu akıllarına getiriyorlar mı?

İnsan bir güzel şeyi gönülden istiyor amma kese ve daha doğrusu bugünkü tabirle kasa müsaade etmiyor..

H. F.

Maarif müdürlüğü sıhhiye müfettişleri kadrosu genişletilecek

Şehrimizde mektep ve talebe miktarı her sene artıyor. Bu vaziyet karşısında Maarif müdürlüğü sıhhiye müfettişleri kadrosunun kifayet etmediği görülmüştür. Gelecek sene bütçesile sıhhiye müfettişlerinin miktarı bir misli arttırılacaktır.

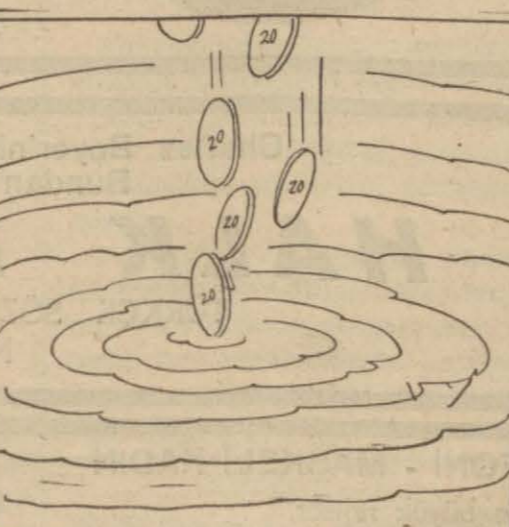
Bay Amcaya göre...

— Tramvay ücretleri yirmi para ucuzluyor diye her keste bir sevinç var bay Amca...

... Yirmi para deyip de geçmemeli, iktisad doktorlarının dedikleri gibi, on para on para göl olursa...

... Yirmi para yirmi para derya olur!

... Fakat sende bir sevinç alâmeti görülüyor bay Amca!...

B. A. — Şirket, biletlerden indirdiğini yolcu adedine ilâve ederse vay halimize diye düşünüyorum!...

İktisadî ve malî hafta

Fransanın malî vaziyetindeki güçlük İstanbul borsasında vaziyet sağlam

Göçen haftaki icmalimizde Fransanın malî müşkülâtından bahsetmiştik. Fransa efkârı umumiyesi bu hafta zarfında bu müşkülâtın pek kolay bertaraf edilemeyecek bir ciddiyette bulunduğunu gösteren bazı vekayi ve hâdisata şahid oldu. Evveleminde Fransız bankası resmî iskonte haddini yüzde ikiden dörde çıkarmaya mecbur oldu. Fransız bankası faiz haddini yükseltmek siyasasını şimdiye kadar sermayenin memleket haricine kaçmasına mâni olacak bir tedbir olmak üzere kullanıyordu. Halbuki bu seferki, yükseltiş sırf, vadeleri hülûl eden hazine bonolarına yeni müşteri celbetmek gayesine matuftur.

Maliye nazırı Vincent Auriol efkârı umumiyeiyi tatmin etmek üzere malî vaziyet hakkında meclis encümenlerinde, aleni müzakerelerde, hususi içtimalarda ve gazetelere durmadan beyanatta bulunuyor, fakat sarfettiği tatlı cümleler arasında acı hakikati sezmemek kabil değildir. 937 senesi adı bütçe açığı 4,600 milyar, fevkalâde bütçe (Müdafaai millîye) açığı da 15,800 milyar franktır. Maliye nazırı adı bütçenin kapanmasını, umumî sergi dolayısıyla ecnebilerin Fransaya seyahatini ve alışverişin çoğalması noticesinde hazine varidatının da çoğalmasından bekliyor. Fevkalâde bütçe açığından hiç bahsetmemiştir.

Geçen sene Fransız hazinesi İngiltereden 9 ay vade ve yüzde üç faizle 50 milyon sterlin istikraz etmişti. Geçen hafta zarfında İngiliz bankerlerinden mürekkep bir grupta yeniden 40 milyonluk bir istikraz akdetmiş, fakat bu seferki, istikraz doğrudan doğruya yapmayı kendi kafaleti ile şimdiferler idaresine yaptırmıştır. Şeraiti 10 ay ve yüzde üç buçuk faizdir. Gerçi bu istikraz sayesinde bir aralık sukut etmeğe yüz tutmuş olan Fransız kambiyo-su biraz düzelmiş ise de bir taraftan umumî vaziyetin fenalığı diğer taraftan hükümetin, frangi daha yüzde on nisbetinde indirmek hususunda haiz olduğu salâhiyeti istimal edeceği sayı-ları işlere fena tesir etmiş ve bunun neticesi olarak Paris borsası hafta nihayetinde umumî bir sukut kaydetmiştir.

Führer'in son nutkunda Almanyanın müstemleke ihtiyacından bahsetmesi şayanı dikkat görülmüştü. Bu iddialarına yakında müsbet bir şekil vereceğinden endişe ile bahosunuyor ki, bu da piyasalar için bir zâaf sebebi teşkil etmektedir. Kredi suiistimaline mâni olmak üzere hafta zarfında Birleşik Amerika hükümetlerinde yeni bir tedbir ittihaz olunmuştur: Federal bankalarda, taahhüdata karşı bulundurulması mecburî olan ihtiyat akçesi nisbeti artırılmıştır.

İSTANBUL BORSASINDA VAZİYET

İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsasında geçen hafta ortasında esmeğe başlıyan nikbinlik havası devam edip duruyor. Bu yüzden memnuniyeti mucip neticeler elde edilmektedir. Bunun başlıca âmilleri iktisadiyatımızın sağlamlığı, İtalya ile münasebetimizin iyilişmesi ve bir de geçen hafta izah etmiş olduğumuz veçhile Anadolu şimendifer kâğıdları hakkında hükümet tarafından ittihaz olunan pek musib tedbirdir.

Piyasamız vaziyeti o derece iyi görüyor ki, şu beş on gün zarfında Paris borsasında yüzde 7 buçuk faizli Türk borcu tahvillerinin 50 frank kadar sukutundan katıyen müteessir değildir. Filvaki on gün evvel Pariste Ünitürk 340 frankta kote iken burada fiati 22,80 lira idi. Şimdi Pariste bu kâğıtlar 287 frank ederken bizde kıymetleri gene 22,60 kararlarındadır.

Ünitürk kâğıdlarının cumartesi günü kapanış fiatları berveçhi atidir: Birinci seri 22,55 lira İkinci seri 21,30 lira Üçüncü seri 21,15 lira

Hükümetin, mübadele için tayin ettiği hadde kadar daha bir kâr marjı bulunduğunu gören müşteriler Anadolu grupu kâğıdlarına sempatilerini muhafaza etmektedirler. Hafta zarfında gene devamlı muameleler yapıldı ve kâ-

ğıdlar şu fiatlerde kaldı:

Hisse senedleri 24,30 lira
Tahvilât 39 lira
Mümessil senedler 41,70 lira
Merkez bankası gene mühim bir hamle ile 101 lirayı buldu. Bu hisseler piyasamızda bütün kâğıdlara rehberlik vazifesini ifaya namzeddir. İş bankası hisselerinde bir tebeddül yoktur. Fiatleri gene 10 liradır. Hafta zarfında endüstri kâğıdlarımız da azıcık canlanırlar gibi oldu. Tramvay hisselerine 16,50 liraya alıcı çıktı. İttihad değirmencilik 20 kuruş fazlasile 10,50 lirada, şark değirmencilik 13 kuruş fazlasile 1,15 lirada Bomonti de keza 10 kuruş fazlasile 9,50 lirada kaldı. Omnium şark sınaî şirketi 0,90 lira etmektedir. Aslan çimento geçen haftaki 14,35 lira fiatini muhafaza etmektedir.

BORSA HARİCİ MUAMELÂT
Resmî piyasa haricinde muamele gören Türk altını gene 12 kuruş kadar geriliyerek 10,20 lirada kaldı.
Mısır kredi fonsiye fiatleri şunlardır:
1903 tertibi 100 lira
1911 tertibi 95 lira.

Teşekkür

Âni ölümle bizleri çok büyük acılara boğan eniştemiz Kemalîye bay Ahmedin, kalplerimizde bıraktığı derin teessür ve acıları tahfif maksadile çok aziz dost ve arkadaşlarımızdan aldığımız telgraf ve mektuplara maalesef ayrı ayrı cevap veremediğimiz için, bizi çok mütehasis eden muhterem dost ve arkadaşlarımızın bu kıymetli alâkalarına alenen teşekkür ederiz.

Kemaliyede tüccardan: Sakip Ziyal
İstanbul: Cedit Handa M. Ragıp Ziyal

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilkade 26 — Ruzu Kasım 93
S. İsmak Güneş Oğlu İkinci Akşam Yata
E. 11,50 1,30 6,54 9,41 12,00 1,33
Va. 5,23 7,04 12,28 15,15 17,34 19,05

İdarehane: Babıâli civarı
Acımsuluk Sok.
No 13

MARINELLA
TINO ROSSI
ve
Venedik Şarkısı
GÜSTAV FRÖHLICH

İstanbul Belediye Şehir Tiyatrosu

Fransız tiyatrosu operet kısmı bu Akşam S. 20,30 da
AŞK MEKTEBİ
yazan: Yusuf Ziya
Besteliyen: Muhlis Sabahaddin

HALK OPERETİ

Kadıköy SÜREYYA' da bu akşam 21 de ZOZO DALMAS'ın iştirakile: FLORYA büyük operet yarın akşam AZAK'ta FLORYA
Pek yakında SE-YEK

MAZURKA - BİTMEMİŞ SENFONİ - MASKELİ KADIN
gibi şaheserler yaratan büyük rejisör
WILY FORST

İdeal mimarlığı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

2 — Millî ideal için söylenecek her samimî söze dikkatimizin nasıl sevgi ile açık bulunduğunu.

Şu itibarla (Modern Türkiye) nin yeni bir olgunluk imtihanından gene muvaffakiyetle geçirdiğini görerek seviniyoruz.

Dahiliye vekilinin vaziyeti aydınlatmak için verdiği nutuk, yalnız hitabet bakımından değil bütün hakikat ve siyaset noktaları itibarile de bana bir âbide olarak görünmüştür.

Orada rasladığımız taşkın olduğu kadar nizamlı ve derin olduğu derecede aydın fikirleri bütün yurdaşların dimağına içirmeliyiz.

Ne yazık ki makalemin çerçevesi nutkun temas ettiği bütün meseleleri bugün burada tazelemeğe müsait bulunmuyor. Ancak bu mevzu üzerine tekrar döneceğim. Ve sayın meslekdaşlarımız için de bunun muvaffakiyetle ifa edeceklerine şüphe olmayan bir vazife olduğuna inanıyorum. Çünkü açılan yeni devrin ruhu hakkında yurdaşlara ne kadar fazal ışık verebilirsek, bir takım karanlık vehimlerin masum zihinleri bulandırmasını o kadar yasak etmiş oluruz.

Şükri Kaya, Türk çiğcisi toprak sahibi etmek mevzuunda belâğatin en yüksek yaylasına çıktı. Onun bütün gönülleri coşturan sözlerinden bazı cümleler gelecekte değer tanır Türk çocuklarının kulağını ibretle çınlatsa yeridir.

İçbakan, Türk çiğcisinin toprak sahibi olmak hakkından bahsederken şunu dedi:

«Bu toprakları asırlardan ve asırlardanberi nasıl canlarla, kanlarla müdafaa etmişlerse, ondan kendisine yiyeceğini çıkaracak kadar bir hisse vermek çok görülmez zannedirim.»

Bu sesin tekmlil yurd köşelerinden gelen aksi sadası şu olacaktır:

«Zannetme, eminol!»
Şimdi mühim bir işle karşılaşılıyor. Bu yeni büyük inkilâbi başarıma tatbikatında hataya düşmemek için toprak kanununu âzami mükemmeliyete çıkarmak.

İşte Kamutay için şereflî bir vazife. Bu alandaki muvaffakiyet hususunda gönülden gelme dilekelerimizi söylerken bir noktayı unutmamak isterim:

Dahiliye vekilinin izahları arasına giren şu sözleri okuyunuz:

«Biz bu teklifi işlenmiyen toprakları işletmek için, işsiz kalan topraksız köylüyü topraklandırmak için yapıyoruz. Yoksa toprağı işleyen çiğci bizim en büyük yardımımıza ve himayemize mazhar olacak bir elementdir.»

Makalemin başlığındaki kelimeleri tekrarlıyacağım:

İnkilâbımızın gerçekten ne asil bir vazifesi var:

İdeal mimarlığı!

Fazıl Ahmed Aykaç

İzmit (Akşam) — Halkevi içtimai yardım şubesi, büyük bir faaliyet göstermekte ve fakirlere yardımda bulunmaktadır. Yukarıki klişemiz, Halkevinden bedava kömür alanlardan bir grupu gösteriyor.

İsveçin Roma sefiri vazifesine gidemiyor

İstokholm 7 (A.A.) — Dagens Nyheter gazetesi İsveçin yeni Roma sefirinin itimatnamesinin tanzimi meselesindeki müşkülât dolayısıyla memuriyeti başına gitmesinin teahhür edeceğini yazmaktadır.

İsveç bu meselenin evvelâ Milletler Cemiyeti tarafından tanzim edilmesi lâzım geldiği mütaleasında bulunmaktadır.

Teşekkür

Falih Rifki Atayın eşi Mehrüba, sevgili kızı Jale Akaygenin acıklı ölümünden dolayı kendisine telgraf ve mektupla başsağlığında bulunan akraba ve dostlarına, gazetemiz vasıtasile, teşekkür ve minnetlerini sunuyor.

Haber aldığımız göre Jalenin cenazesi Viyanadan şehrimize gelmek üzere. Gömme töreninin yeri ve günü aile dostlarına ayrıca bildirilecektir.

Ölüm

Hassa müşürü Rauf paşanın torunu merhum bay Ata kızı ve Varşova büyük elçiliği müsteşarı Zeki Nebil Ertokun eşi Semir uzun ve elemli bir hastalığı müteakip çok genç bir yaşta hayata veda etmiştir. Cenazesi bugün saat on ikide Teşvikiyedeki evinden kaldırılacak ve Teşvikiye camiiinde namaz kılınarak Feriköy mezarlığına defnedilecektir. Allah rahmet eylesin.

İstanbul Posta T. T. Müdürlüğünden:

İstanbul paket postahanesi binasının üst katında yapılacak tadilat ve tamirat için eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 12/2/937 cuma günü saat 15 de İstanbul Yeni postahane binasında birinci katta İstanbul P. T. T. Müdürlüğünde müteşekkil alım satım komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 739 lira 48 kuruş muvakkat teminat 55 lira 46 kuruştur. İsteklilerin şartname ve keşifnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere eksiltme gününden evvel mezkûr müdürlük idari kalemine müracaatları. Ve eksiltmeye iştirak edeceklerin eksiltme gününden en az sekiz gün evvel İstanbul Nafta müdürlüğüne müracaatla ehliyet vesikası almaları lâzımdır. (500)

MAURICE CHEVALIER ve MARIE GLORY

İlk defa olarak beraber oynuyorlar ve:

NEŞ'E İLE

filmını çeviriyorlar. Bu film, Maurice'nin en fazla şarkılı, en fazla nükteli ve en mükemmel temsilidir.

Pek yakında: **SARAY** sinemasında

Hazırlanınız! Büyük gün yaklaşıyor!
Önümüzdeki ÇARŞAMBA akşamından itibaren:
SÜMER SINEMASINDA

Senenin en büyük musikili filmi.

Ş O V B O T

Tamamen yeni 1936 kopyası Baş rollerde:

Altın sesli yıldız: IRENE DUNNE Sehhar tenor: ALLAN JONES ve meşhur zenci bariton: PAUL ROBESON
İle diğer dehakâr aktörlerle fevkalâde figüranlar. Yeni bir musiki, yeni şarkılar, şayanı temaşa tablolar, muhteşem baletler, Fransızca sözlü «Universal» bir süperfilmidir.

Charles Boyer'nin DEMİR KAPI şaheserini kim hatırlamaz?
Bundan 10 kat daha kuvvetli, daha güzel

HALK KAHRAMANLARI

TÜRKÇE SÖZLÜ - AŞK - HEYECAN - DEHŞETLİ SAHNELER
NEFİS VE MÜKEMMEL BİR FİLM

K Ö R E B E

filmını yaptı.

RENATE MÜLLER - ADOLF WOHLBRUCK - JENNY JUGO

SİYASİ İCMAL

İngiliz - Alman müzakeresi ne netice verecek?

İngiltere Hariciye nazırı olup yalnız bu devletin değil bütün İngiliz imparatorluğunun harici emniyet ve politikasını idare etmek ve aynı zamanda umum dünyanın son derecede kartışmış ahvalini de yoluna koymak gibi gayet ağır yükler altına girmiş bulunan M. Eden sıhhati de pek sağlam olmadığından tekrar on beş günlük istirahatata geçildi. Bu müddeti Fransanın çenubundaki Rivyeranın ılık havasında geçirecektir. Mumaileyhin İspanya meselesi yeni güçlükler arzettiği ve Almanyanın tekrar mühim talep ve teşebbüsler ile ortaya çıktığı bir zamanda harici politika işleri dümenini muvakkat olarak elinden bırakmış olması bütün Avrupa politikasını sarsan bir hâdise teşkil etti.

Çünkü bu hâdise bazı devletlerde yeni ümidler ve bazılarında da inkisar uyandırmıştır. Meselâ Fransa hiç de memnun değildir. Çünkü M. Edene vekalet eden ve zaten ikinci bir Hariciye nazırı mevkiinde olup harici politikada sözüne çok defa kulak verilen mühtiri has nazırı lord Halifax öledenberi Almanya'ya çok büyük kıymet veren ve bu devletin dilekleri tatmin edil-

mek suretile Avrupa politikasının muvazene ve İngilterenin huzur bulmasını elzem gören muhafazakâr Partisinin sözü geçer liderlerinden biridir.

Fransadaki inkisar nisbetinde Almanya'da ümid ayanmıştır. Çünkü M. Ribbentrop müstemleke ve garbi Avuranın emniyet işlerinde mühim müzakerelere başlamak üzere M. Hitlerin şümüllü talimatı ile Londra'ya geldiği zaman lord Halifax ile müzakere edecektir. Bu müzakerelerde Almanyanın dilekleri ve fikirleri daha müsaadeli ve teveccüh ile karşılanacaktır.

İngilterede muhafazakârlardan mühim bir kısmının Almanya ile anlaşmak ve bunun dileklerini terviç etmek temayülünü beslemeleri Almanlara karşı besledikleri muhabbetten ziyade Sovyetlerin sistemine ve dünyanın her tarafında mühtiş tesiratını gösteren komünizme karşı duydukları itimadsızlıktan ileri geliyor.

Şu sırada Fransanın İspanya işlerine Sovyetleri karıştırmak istemesi bu zümrenin Almanya'ya karşı merbutiyesini şüphesiz arttıracaktır. Bunun için Londradaki yeni müzakerelerin alacağı şekil merakla bekleniyor.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

282 PULLU BİR MEKTUP

Amerikada Missisipi eyaletinin Arni şehrinde ikamet eden bir pul meraklısı bir zarfı dört defa dünya etrafında postadan postaya dolaştırarak tekrar, aynı yollardan geçirmek şartile kendi adresine getirtmeğe muvaffak olmuş. Bu dört kere dünya seyahati tam bir sene 3 ay sürmüştür. Dördüncü seyahatin sonunda zarfın üstünde 282 pul biriktirilmiş. Bunun için de 1786 dolar posta ücreti vermiştir.

Kendi kalkıp seyahat etseymiş bu para ile bir kere devri âlem yapabilirmiş. Maamafih adam devri âlem seyahati yapmadığına pişman olmaması, çünkü bir milyoner çıkarak bu 282 pullu mektubu 10,000 dolara satın almıştır.

POSTA VASITASİLE

«Bugünden itibaren, posta ile kesik baş göndermek katiyen yasaktır.»

Sakin bunu bizim postalardan biri ilân ediyor sanmayınız. Postaya verilen kesik baş da sığır başı değil.

Bu ilâm Birmanya'nın merkezi olan Mandalay posta müdüriyeti veriyor. Yasak edilen kesik başlar da insan başıdır.

Birmanyalılar, tâ evvel zamandanberi, düşmanlarını öldürürler, sonra başlarını -dini tören yapsınlar, diye- allelerine yollarlarmış. Bugün bu işi posta vasitasile yaptırmağa başlamışlar. Feccatin farkına varan posta idaresi bu ilâmı tamim etmek mecburiyetinde kalmış...

İHTİYARLAMİYAN BİR KADIN

Bir kadın için bundan daha büyük bir saadet olabilir mi? İhtiyarlamani! İşte Varşovada bir kadın bu erişilmez saadete erişmiş! Varşova da Loç kasabasında Maria Zarpoça isminde bir kadın var. Yaşının altmışı geçmiş olmasına rağmen daha 20 yaşlarında gibi görünmektedir. Ne saçları ağarmış, ne de yüzünde tek bir buruşuk görünmüyor. Vücudu sportmen bir genç kız vücudu sanki... Çelik gibi... Şimdi meşhur doktorlardan mürekkep bir komisyon Loç kasabasına gitti. Bu ihtiyarlamyan garibeyi muayene ederek genç kalmanın sırrını keşfe çalışacaklar. Altmışlık genç Maria şimdiye kadar hiç hasta olmadığı söyleniyor. Şimdiye kadar ağzına ne bir damla çay koymuş ne de bir nefes sigara çekmiş... Maamafih doktorlar genç kalmanın sebebinin bunlarda bulmamaktadırlar.

HAMAMDAN OMİNİBÜSE

İlk sıcak su akan modern hamamın mucidi binbaşı Bodri'dir. Bu adam hamamına müşteri getirmek için, içine on on beş kişi alan büyük arabalar yaptırmış ve arabaları kapı kapı dolaştırmış. Hamama giden olmaması amma, bu büyük arabayı gezmek için kiralamağa başlamışlar. Bunun üzerine Bodri 1808 de arabalarını Pariste işletmeğe başlamış ve bu suretle omnibüs, yani bugünün otobüsleri doğmuş...

Bodri'nin sekiz yüz beygirinden üç yüz tanesi bir kış zarfında ölmüş ve son günlerinde kendi de sefil bir halde can vermiştir.

Futbol dünya birinciliği müsabakası

Futbol federasyonu iştirakimizi muvafık buldu

Ankara 7 (Telefonla) — Futbol federasyonu 938 de Pariste yapılacak dünya futbol birincilikleri müsabakalarına bizim de iştirakimizi muvafık görmüş ve keyfiyeti spor kurumu genel merkezine bildirmiştir.

Genel merkezin bu milletler arası müsabakalarına iştirakimiz lehinde karar vermesi çok muhtemeldir.

ANKARA ŞAMPİYONLUĞU

Ankara 7 (Telefon) — Futbol federasyonu Ankara şampiyonluğu final maçının Ankaragücü ve gençler birliği takımları arasında yapılması kararlaştırılmıştır.

Maç gelecek pazar günü Ankaragücü sahasında yapılacaktır. Ankaragücü şampiyonluğu kaçırmamağa ve gençler birliği de ele geçirmeğe azmetmiş olduğundan bu maçın mevsimin en hararetili maçı olacağı anlaşıyor.

BİSİKLET MÜSABAKALARI

Ankara 7 (Telefon) — Bisiklet federasyonu, bisikletçilikte faal olan on iki mntakada seri bisiklet yarışları tertib edecektir.

Bu yarışlarda birinci gelenlere verilme üzere en son model 12 yarış bisikleti alınacaktır.

Öğrendiğime göre Ankarada yapılacak yarışlara, Türkiye bisiklet şampiyonu Talât iştirak ettirilmeyecektir. Çünkü Talât iştirak ettiği takdirde muhakkak kazanacaktır.

Yeni yetişmekte olan bisikletçileri teşvik için kendisinin müsabaka harici bırakılması muvafık görülmüştür.

Ankarada sokak koşuları

Koşular büyük bir alâka ile takib edildi

Ankara mntaka atletizm antrenörünün nezareti altında yapılan sokak koşuları neticesinde aşağı yukarı yarın elemanları kendilerini göstermeğe başlamışlardır.

Havanın gayet mülayim ve kurak olması spora meraklı olan Ankaralıları sokaklara, bilhassa final yeri olan sergiyi önüne toplamıştır.

12 kilometrelik birinci koşuya müteaddid koşuculardan 17 kişi girdi, birinci, Hüseyin 41 dakika 49 saniye ikinci İsmail 41 dakika 51 üçüncü diğer İsmail 42 dakika 47 saniye Ankaragüçlü küçük Şevki yolda sancılanarak abandon etmiştir.

İkinci koşu: Mesafe 4000 metre idi. 7 atlet iştirak etti. Birinci büyük Şevki 14 dakika 17½ saniye, ikinci Muhtar 14 dakika 55 saniye, üçüncü Kâzım 15 dakika 27 saniye.

Üçüncü koşu: Küçükler arasında idi. Günün en zevkli ve heyecanlı müsabakasını teşkil ediyordu. Mesafe 4000 metre atlet adedi 15 birinci Ankara boks klübünden Mahmud 14 dakika 13 saniye, ikinci İsmail 15 dakika 23 saniye, üçüncü Hikmet 15 dakika 28 saniye.

Burada kaydetmek lâzımdır ki Ankara boks klübünden Mahmud Ankaragücünden çifte Şevkiler antrenörün çok ümidler beslediği yarının kayımetli birer yıldızlarıdır.

ANKARADA DÜNKÜ FUTBOL MAÇLARI

Ankaragücü sahasında Gençlerbirliği-Kırıkkale maçında hakemin idaresizliğinden bütün seyircileri sinirlendirmiştir. Hakemin keyfi bir penaltısı maçı Gençlerin lehine 1-0 neticelendirmiştir.

Demirspor - Muhafızgücü maçını Demirspor gayet güzel ve teknik bir oyun ile 1-0 kazandı. Çok kıymetli elemanlarla kuvvetlendirilen Demirspor'dan yakında daha güzel sürprizler bekleyebiliriz.

Kadın terzisi

CEMAL BÜRÜN

Bugünden itibaren mevsim sonu münaşebetile modellerini ehven fiyatla elden çıkaracağını müşterilerine bildirir.

Ankara mektupları

Tiyatro mektebine son günlerde tehacüm var

Talebe bedava okuyor, bedava yeyip içiyor, ceb harçlığı da verilecek

Yukarıda Reşad Nuri, Karl Eybert ve Ertuğrul Muhsin talebenin hareketlerini takip ediyorlar, aşağıda Ertuğrul Muhsin bir ders esnasında

Ankara (Husulî muhabirimizden) — Alman rejisör Karl Eybertin kızlarımızın Tiyatro mektebine girmekten çekindikleri yolundaki beyanatı üzerine, gazetelerinde yazdıkları neşriyat burada ehemmiyet ve alâka ile takip olunmaktadır.

Bu neşriyat şu iki noktanın aydınlatılmasına fırsat vermesi itibarı ile faydalı görülmüştür: Tiyatro mektebi açılmış mıdır, yoksa açılacak mıdır?

Bugün tiyatro hareketlerini yakından takip edenlerden bir kısmı bile bu suale katı bir cevap verememekte-dirler. Halbuki Tiyatro mektebi açılma aylar olmuştur. Yalnız bu açılış o kadar sessiz cereyan etti ki, hemen hiç kimse bunun farkına varamadı, denilebilir!

Tesadüfen Tiyatro mektebinin açıldığına muttali olanlar da, mektebe yeniden talebe alınacağı hakkındaki son ilâm görünce tereddüde düşmekten kendilerini alamamışlardır.

Bu kadar güzel, bu kadar büyük bir teşebbüsün neden böyle sessiz geçitirildiğini anlamak ve izah etmek güçtür.

Eğer denildiği gibi Türk kızları tiyatro mektebine girmekten çekinmişlerse, bunun başlıca sebebi şu olmak lâzım gelir:

Böyle bir mektebin vücudünden haberdar olamamak...

Nitekim gazetelerinin son neşriyatından sonra -ki bu neşriyatın henüz mürekkebi bile kurumamıştır- kızlarımız tiyatro mektebine girmek için âdeta bir tehalük göstermeğe başlamışlardır.

Aydınlatılması faydeli görülen ikinci nokta şudur:

Hükümet, memlekette tiyatro sanatini kurmağa karar verirken bu kararın tatbik mevkine çıkarılmasının ihtiyarını zaruri kalacağı bütün maddi fedakârlıkları iktiham etmeği göze almıştır.

Cumhuriyet hükümetinin bu sahada ne kadar hesaplı ve cesurane bir adım atmış olduğunu anlatmış olmak için, Tiyatro mektebini leylî ve meccanî olarak açmakla işe başladığını kaydetmek kifayet eder. Bugün dünyanın hiç bir yerinde leylî tiyatro mektebi olmadığı hatırlatmakla bu hareketin hususiyetini daha bariz bir surette canlandırmış oluruz.

Rejisör Karl Eybertin pek yerinde o-

larak söylediği gibi Türkiye hükümeti tiyatroyu devlete mal ederken bu noktayı hareket mebdel ittihaaz etmekle, bu vadide en ileri memleketlere tekaddüm etmiş oldu.

Karl Eybertin beyanatı etrafında yapılan neşriyatta bilhassa bu noktaya sık temas edildiği görülüyor:

Tiyatro mektebine kız talebe bulmak için bu mektebe devam edeceklere aylık bağlanması...

Bu fikre taraftar olanlar arasında, Ankara tiyatro mektebi teknik ve sanat hocası değerli sanatkârimız Ertuğrul Muhsin de bulunuyor.

Öyle zannediliyordu ki; bu fikri terviç edenler, parasız yatılı bir mektep olduğundan haberdar değildiler. Ancak bu suretle düşünöner arasında Ertuğrul Muhsin de bulunması bir nevi tereddüd uyandırmıştır.

Bugün tiyatro mektebine devam eden talebelerin her biri hükümete ayda yüzlerce liraya mal olmaktadır.

Güzide bir tedris heyetinin terbiyesine tevdi edilen bu talebelerin, ilbası dahil olduğu halde bütün ihtiyaçları, mektep idaresi tarafından temin edilmekte ve hattâ kendilerine ayrıca ayda dört buçuk lira cep harçlığı verilmesi de düşünülmektedir.

Bütün bunlardan sonra talebeye bir de aylık bağlanması fikri nasıl müdafaa edilebilir? Herhalde bunda anlaşıl-mıyan bir nokta kalmış olsa gerektir. Eğer B. Ertuğrul muhsin bu noktayı izah ederse alâkadarların merakını tatmin etmiş olur.

Devlet tiyatrosu ana kanununun hazırlanmak üzere bulunduğu şu sıralarda tiyatro severlerimizin düşüncele-rini açıkça ve etraflıca söylemeleri her zamandan daha ziyade faydalı telâk-ki edilmektedir.

Diyarbakir ticaret odası intihabı

Diyarbakir (Akşam) — Ticaret odası idare heyetinin müddeti bitmiş olduğundan geçen gün yeniden intihap yapılmış, Parti namına named olarak gösterilen B. Nedim Piriççi-oğlu, B. Ahmed Esmer, eczacı B. Tahsin, Matbaacı B. Zekâi, B. Mehmed Pamukçu, B. Muharrem Dicleli, B. Ezêl Utuz idare heyeti üyeliklerine seçilmişlerdir.

İdare heyeti bu hafta içinde birinci ve ikinci başkanını seçecektir.

İzmirde köy mektepleri

Naldöken köy mektebi

İzmir (Akşam) — İzmirin bütün köylerini mektebe kavuşturmak için vilyetçe beş yıllık bir mektep inşaat programı hazırlanmaktadır. Beş yıllık köy kalkınma plânı çerçevesine giren mektep programı sayesinde beş yıl sonra İzmir köylerinin hepsinde mektep inşa edilmiş ve köylü çocukları mektebe kavuşmuş bulunacaktır.

Birbirine yakın olan köylerin mektepleri, müşterek mektep olarak inşa edilecektir. Maarifin değerini lâyikile anlamış olan köylülerimiz, kendi bütçelerinden de mektep inşası için tahsisat ayıracaktırlar.

Program, yakında tamamlanacak ve tasdik için Dahiliye ve Maarif vekâletlerine gönderilecektir.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

PUŞKİN

Aylardan beri, hele bugünlerde komşu Sovyet ülkesi, heyecanlı bir kültür hareketi içindedir. Bundan tam yüz yıl önce bir namus meselesi için yaptığı düelloda genç, daha otuz sekiz yaşında iken ölen Puşkin, ölümünden yüz yıl geçtikten sonra dehası ve hatırası memleketi yerinden oynatıyor, coşturuyor; kendini okuturuyor, kendi için yazdırıyor ve herkesi kendi üzerine söyleyip konuşuruyor.

Matbaalar bir yıldan beri Puşkin'in kitaplarını basmaktadır. Eserleri ilim akademisi tarafından 18 cild üzerine 540,000, Devlet basım evi tarafından 6 cild üzerine 600,000, akademi tab'ı olarak 6 cild üzerine 150,000, perakende eserleri 8,400,000, haytına ait olup halk için yazılan kitap 5,000,000 üzerinden neşrediliyor.

Tiyatrolar onun piyeslerini oynuyor; sınıflarda onun parçalarını ders veriliyor; büyük, küçük şehirlerde heykelleri dikiliyor; hatıra lâvhaları, Leningrada, Moskovada, Kiyef vilâyetinin Kamenka köyünde, Bol-dino köyünde, Gurzufta, Tifliste asılıyor. Puşkin'in Leningrada son oturduğu ev - Moyka No. 12 - müze haline getiriliyor, ikinci müze Mihayilovsk köyünde açılacak. Okuduğu lise, oturduğu ev yenileştiriliyor. Rusyanın her köşesi onun adım anyor, eserlerini okuyor, seyrediyor.

Dış görünüşle her hangi bir insandan farkı olmayan bu fani varlık, nasıl oluyor da böyle milyonlarca insanı kendisiyle bu kadar meşgul ediyor?

Bu soruların cevabı şu konuşmada aranabilir:

Çar I. Nikola — Puşkin, sen de Petersburgda olsaydın 14 kânunuevvel isyanına iştirâk eder mi idin?

Puşkin — Şüphesiz, haşmetpenah! Çünkü benim bütün arkadaşlarım komploya girmiştir. Ben de buna iştirâk etmemelik edemedim.

Zulme, cebre, kahre ve bir kelime ile istibdada düşman, hürriyete aşık bir ruhta olan Puşkin, bu sözleri söylediği zaman yirmi yedi yaşında idi. Çok gençken başlayan edebî hayatı, bu sıralarda onu bütün Rusyada meşhur etmiş, hattâ Çar onun zehirli hicivlerinden, ayaklandırıcı şiirlerinden korkarak vasıtasızca kontrol etmek için kendi emri altında yaşamasını ve yazmasını emretmişti. Çarla konuşurken, beraber olacağını söylediği arkadaşlarından bir kısmı öldürülmüş, bir kısmı da sürülmüştü.

Onun ruhunda istibdada isyan ne kadar kuvvetli olmalıydı ki mukadderatını arkadaşlarından bir kısmı sözle benzetebilecek kudette olan Çarın sualine böyle âni ve ateşten bir mukabelede bulunabilirdi. Bugünkü Rusyanın onun şahsında alkışladığı

şey, istibdada nefreti ve hürriyet aşkıdır.

Nitekim şaheserlerinden biri olan Boris Godunovun XXIV. sahnesindeki şu konuşma da Puşkinin hürriyeti ne candan sevdiğini bize gösterir:

Bir dilenci — Merhamet edin, Allah için merhamet edin!

Muhafız — Haydi git, mahpuslarla konuşmak yasaktır.

Fedor — Git işine, ihtiyar! Ben senden daha bedbahtım. Çünkü sen, hürsün.

Puşkin, aristokrat bir muhitte yetiştiği halde istibdad düşmanlığının ruhunda uyandırdığı heyecanlı hisler, onun büyük adamı halk dostu olarak milletin tarihine emanet ediyor. İki sene mecburi ikamete tabi tutulduğu Mihayilovsk köyünde tam bir inziva hayatı geçirirken dedesi ihtiyar Arina Rodionovnadın dinlediği masallarla halk ruhuna derin bir alâka duymuştu. Evgeniya Onegin adlı eserindeki dedi tipinin aslı bu ihtiyar kadıncıgandır.

Çarın emriyle yazmaya teşebbüs ettiği büyük Petronun tarihi için arşivlerde çalışıp durduğu sıralarda XVIII. asırda vukubulan köylü isyanının başı Pugaçef, onun hayaline hâkim olmaya başladı. O devirde ve o isyan hareketine başında bulunan Pugaçef üzerine bir roman yazmak istiyordu. Buna muvaffak olmak için vakamın cereyan ettiği bölgede doluşmak, halktan rivayetler toplamak lâzımdı. Dört ay için izin aldı. Kazan, Orenburgu, Uralski gezdi. Çarın hafiyeleri arkasından ayrılmıyordu. Fakat o korkmadan, çekinmeden Pugaçefi tanıyanlardan malumat topladı, onun hükümet kurduğu Berdi'ye gitti. «Pugaçef isyanının tarihi» böylece vücutte gelmişti.

Bu da gösteriyor ki ceberuta başkaldıran ve halktan çıkan Pugaçef te Rus ruhunun şahlanmasını ebedileştirmek istemişti. Puşkin, bütün eserlerinde hâkim karakter olarak yaşattığı bu esaslı duyularla isteğinde muvaffak olmuştur. «Puşkinin Gorkiye kadar» formülü ile hulâsa edilen muasir Rus edebiyatının başı olmak şerefi kendisinde kalıyor.

Byron, Walter Scott ve nihayet Shakespeareden, yalnız görüş, duyuş nümunelerini aldı ve alelade bir taklitçi kalmadı. Coşkun bir romantizm tipi olarak Byron'u, geçmiş devirleri halde bütün canlılığıyla yaşatmakta W. Scott'u hayatta gördüğü hadise ve karakterleri insan halinde yaratmakta Shakespeare'i bulmuş ve sevmişti. Fakat dehası, bu üstadlarda mahpus kalamazdı. Bilgi ve tecrüsesünü her tarafta gezdiren Puşkin, geniş bir edebî kültür sahibi olarak, milletin mazi ve halini eserlerine koyabilmiş ve bütün memleketini de-

Güzellik ölçüsü!

Amerikada yeni bir makine icad edildi!

Çehre güzelliği için çok eski zamanlardan beri bir takım kaideler vardır. Bu kaideler alnın genişliğini, burunla çene ve burunla saçlar arasındaki mesafeyi kaşların, çenenin boynu ve saireyi tayin etmektedir. Bir çehre bu ölçülere muvafıkça güzel denir.

Amerikalılar, insan gözünün yanılabilirliğini düşünerek güzellik ölçüsü namile bir makine icad etmişlerdir. Bu makine çehreyi ölçmekte ve güzel mi, yoksa çirkin mi olduğunu tayin etmektedir. Yukarıda yeni makine ile genç bir kızın çehresi ölçülürken görülüyor.

Sivasın Ümraniye nahiyesinde iki köylü soğuktan dondu

Sivas 7 (Akşam) — Zaranın Ümraniye nahiyesinde iki köylü yolda soğuk ve tipi yüzünden donmuştur.

hâsinin ışığı aydınlatıp yurdalarının gözü önüne sermiştir. Bütün bunları kendine gelinceye kadar yalancı bir klâsizm mahiyetinde olan Rus edebiyatının kahır olan kalın dokumalı dille değil, hâlâ ananesi devam eden güzel, ince ve şeffaflaştığı Rusça ile yazmıştır.

Puşkin, devrinin ve eski devirlerin hiç bir fikir ve sanat hareketine kayıtsız kalmamıştı. Bundan başka kendi milletinin hali kadar mazisini de elemişti. A. Sirandelle'in dediği gibi Rus toprakları üzerinde terennümlerle akan her ırmak, onun pınarından kaynağını almıştır. Milletlerin büyük adamlarında gördüklerine Puşkin en güzel bir misaldir. Onun içindir ki bugünkü Rusya, onu yaratılardan biri olan bu büyük sanat dehasında kendini kutluyor.

Hasan Âli Yücel

Üzüm kongresi martın onunda toplanıyor

Ankarada toplanacak kongrede başlıca görüşülecek meseleler

İzmir (Akşam) — Üzüm standardizasyonu ve maliyet fiatının indirilmesi için bir (üzüm kongresi) akdedileceğini yazmıştık. Kongrenin 10 martta Ankarada toplanması kararlaştırılmıştır. İktisad vekâleti, kongreye üzüm ihracatçıları ile müstasiller namına her yerden birer murahhas davet etmiştir. İzmir ve Manisa ile diğer üzüm muntakalarının sayıtları, Aydın sayıtları Nazmi Topçuoğlu, İzmir Tarih Üzüm kurumu direktörü İsmail Hakkı Veral, ticaret ve sanayi odası genel sekreteri Mehmed Ali Eten ve borsadan üç murahhas ta kongreye çağırılmıştır.

Üzüm kongresinde, bu en mühim ve kıymetli ihraç mahsulümüzün daha nefis bir şekilde istihsal, işlenmesi, evsafının güzelleştirilmesi, temiz ve zarif birer şekilde ambalaj edilerek ihracı için mühim kararlar alınacaktır. Kongrenin belli başlı işteğal edeceği mevzular şunlar olacaktır:

1 — Bağcılara iyi kükürt, göztaşı ve potas temini,

2 — İş zamanlarında orta Anadoludan fazla amele getirtilerek işçi buharını önlemek ve maliyetin yükselmesine mani olmak,

3 — Üzümleri yerde ve toprak üzerinde kurutmuyarak tahta kerevetlerde veya üzüm sergi kâğıtlarında kurutmak,

4 — İstandardizasyon,

5 — Muhtelif üzüm tiplerinde Karaböce ve islak üzümlerden ne nisbette bulunabileceğinin tesbiti,

6 — Ambalaj malzemesinin ucuz temini ve zarif ambalaj usulü,

7 — Üzümün ihracı esnasında kontrol şeklinin pratikleştirilmesi, bu suretle ihracatçıların zararlarına meydan verilmemesi için alınacak tedbirler,

8 — Müstahsil, mütevassıt ve ihracatçıların derdleri üzerinde serbest konuşma ve şikâyetler varsa onlara karşı alınması lâzımgelen tedbirler,

9 — Hususi eşhas tarafından yapılan rekolte tahmilleri yanlış olmaktadır. Onun için rekoltenin her yıl erkenden ve devlet vesaitile tahmini,

Bütün bu mevzular arasında en mühimini üzümlerin istandardize ve ihraç esnasında kontrol edilmesi teşkil ediyor. İzmir ihracatçılarından bazıları, yıllardanberi yapılan üzüm satışları neticesinde üzümlerin 7-12 numaralı tipler arasında kalitelere ayrılmak suretile zaten istandar-

dize edilmiş olduğunu söylüyorlar. Fakat gene bir kısım ihracatçıları da şimdiki tiplerin ihtiyaca uygun olmadığını, her tipte bulunabilecek olan âdi kalite üzümlerin miktarının tesbiti doğru olacağını söylüyorlar.

Bazı ihracatçıları, sırf fazla kilo çekmesi için bazı bağcıların istihsal ettikleri üzümleri islatarak satışa çıkardıklarını, islanan üzümlerin, işlenmede ne derece uğraşılırsa uğraşılırsa, hakiki rengini iktisad etmediğinden şikâyet ederek bunun önüne geçilmesini istemektedirler. Bu mesele de, kongrede mühim bir mevzu teşkil edecektir.

Son yıllarda İran üzümleri de, dış piyasalarda üzümlerimize rekabete başlamıştır. İran üzümlerinde görülen kauçuk ta'mı, İran müstasillerinin aldıkları tedbirler neticesinde zail olmuştur. İranda işçi gündelikleri de çok az olduğundan İran üzümleri, fevkalâde ucuz maledilmekte, dış piyasalarda bizim mahsulümüze nazaran yarı fiate satılmaktadır.

Kandiye ve Korent üzüm cinsleri de son yıllarda islah edilmiş ve fiatçe de üzümlerimizden daha ucuz satılmaya başlamıştır. Onun için üzümlerimizin maliyetini behemehal düşürecek tedbirler alınması lâzımgelmektedir.

Üzümlerin ambalaj malzemesi pahalıdır. Bunun ucuz temini için gümrük tedbirleri almak, ihraç esnasında kontrolün, ihracatçıyı zarara sokmayacak şekilde yapılmasını temin etmek lâzımdır.

Bu mühim meseleler üzerinde, üzüm kongresinde alınacak mühim kararlar, üzümlerimizin kalitelerini islah ve rekabet sahasında muvaffak olmak için birer âmil olacağı gibi müstahsil ve ihracatçıların şikâyetlerini de ortadan kaldıracaktır.

Kadın meselesi

Arnavudköyünde bir genç iki kişiyi yaraladı

Evvelki akşam Siam ve Halid isiminde iki kişi Arnavutköyünde Akıntı burnunda bir gazinoda otururlarken yanlarındaki masada oturan Lâtif, Mehmed ve Recep isiminde üç kişi ile aralarında kadın meselesinden dolayı kavga çıkmıştır.

Lâtif silâhla ateş ederek Siamla Halidi yaralamıştır. Yaraları hafiftir. Meseleye polis ve adliye vaziyet etmiştir. Tahkikata devam ediliyor.

KIRILAN BEBEKLER

Tefrika: No. 17

Nakleden: Zeyneb İdil

Yavaş gayet yavaş bir hareketle yarımdan sıyrıldı. Gözlerimi açtım... Yüzünde: «Nasıl ben? Bir başkası bu kutsî dakikayı yaşayamazsın» diyen müstehzi bir mâna vardı. Ben de bakışlarımı aynı ifadeyi vermeğe çalıştım. «Bu derece mağrur olma Mitnat, sen de Süzi gibi bir genç kıza tesadüf edemezsin... Biraz evvel ruhumdan kopan inilti kolay zaferlerinin her dakika kulaklarını dolduran iniltilerine benzemiyordu. Ben de onlar gibi başımı omuzuma yaslayıp gözlerimden sevgi yaşları akıtmıyorsam ağlamak istemediğinden değil...»

Tekrar yaklaştı. Bakışları bütün vücudümde doladı.

— Seni seviyorum Süzan, bir bedbaht gibi seviyorum, beni reddetmeğe hakkın yok... dedi.

Bu defa aklımı başıma toplayıp se-dirden kalktım. O da değişmiş gözlerle ayakta duruyordu. Birdenbire korktum, bir kaplanın kene benziyen başından korktum.

— Bırakınz beni.. diye bağırdım.
— Mademki seni seviyorum...

Zavalı dostum! Niçin bu acıklı dakikayı yaşadık. Geçtiği salonlarda izini bırakan Mithat sen misin? Sanaatini bilmiyor değildim, fakat güzelliğin, zerafetin için bütün kusurlarını affediyordum. Benliğime hâkim olman için seni seçmiştim, bütün bunları silip unutmamı niçin istedim?

Âdeta güreşe başladık, güreşimiz kıs ve iğrenç oldu. Kendimi kurtarmak için uğraşırken kolumu büktü, canım acısından gayri ihtiyari:

— Alçak! diye bağırdım.

Mahcubiyetinden durakladı, sonra büsbütün bıraktı. Acıyan kolumu uğuştururken o:

— Affet Süzi, ben bir alçak, bir sefilim.. diyordu.

— Evet bir sefil. Fakat artık her şey bitti... Çabuk şapkamı veriniz.

Şimdi, biraz evvelki korkunç, iğrenç halleri geçmiş, şaşkın hattâ müteessir bir vaziyette yerinde mihlanmış gibi duruyordu. Çarpılan kıravatımı düzeltmesinden istifade ederek:

— Şapkamı... Çabuk şapkamı... dedim.

Gidip getirdi, fakat elinde tutuyordu. Bu defa dostça yanıma yaklaşarak:

— Bu şekilde benden ayrılmama razı olamam Süzi... dedi.

— Büsbütün nefret etmemi mi istiyorsunuz...

Tekdirimin karşısında dona kaldı. Affetmem için yalvarmağa başladı:

— Seni ne derece sevdiğimi bilemezsin Süzi... Benimle evlenirsen çok mesud olurum.

— Ben de aksine.

Kendini sedire atıp ellerile yüzünü kapadı.

— Tertemiz bir adamım.. diye söylüyorlardı.

Yüzüne bakmadan:

— Ya ben? diye sordum.

Ayağa kalkmadı, beni geri çevirmek için uğraşmadı. Telâşla bahçeden çıktım.

Şimdi kızgınlığımı kaybetmiş güneşin altında koşarcasına yürüyordum. Başım yanıyor, beynim uğulduyordu, sanki yazın bütün sıcaklığı içime akmıştı. Yolda tek tük rasladığım yolcular tanımadan yüzüme bakıyorlardı. Ne deliymişim yarabbi! Sevgi dedikleri his bu mu imiş? Bunun için mi günlerce, aylarca, senelerce ağlıyorduk? Şimdi hayallerim, canlı kalbimde sakladığım vaatlere gülüyorum. Haydi yürü kızım... Bir dükkân camekânının önünde durup yüzüme baktım. Hiç te fena

değil, hep aynı alaycı gözler. Yalnız yanaklarım fazla beyaz. Biraz renk vermek için çimdiklemeğe istiyorum.

Şuşutu bıraktığım yerde buldum. Hemen kolumdan tutup onu da çılgınca-sına sürüklemeye başladım. Bomonti caddesini, Bulgar çarşısını bir şimşek hızı ile geçtik. Bazen bir erkek, dönüp şaşkın bir tavırla yürüyüşümüze bakıyordu. İleri! Nereye gideceğimi ben de bilmiyorum Şuşut. Hazır tramvay gelmişken binelim, bugün babamı görmek için yarıyorum.

Bahçekapıda indik, Daniş bey hanının siyah kocaman yazılarını uzaktan okudum. Merdivenleri üçer dörder çıkarken tanıdığım simaları birer hayal gibi görüyordum. Onlar da benim gibi koşuyorlardı. Bu binanın içinde bitip tükenmez bir faaliyet var. Ayağımın alışı olduğu bir odaya doğru gittim. Babam yazmıştı, yazıhanesinin başında bir sürü kâğıd okuyup imzalıyordu. Sesimi işitince yerinden sıçradı.

— Hangi rüzgâr seni buralara attı? — Eğlenmek istiyorum baba.

— Çok mu sıkıldın? — Evet.

Beni eğlendirmek için nereye götürceğini bilmiyorum, fakat ona, yalnız ona itimadım var. Yanan ellerimle yanaklarımı okşarken tutup ikisini de öptü. İşte riyasız, menfaatsiz bir öpüş.

— Nereye gidelim Süzi?

— Nereye istersen.

— Seninle de her yere gidilmez ki... — Bundan sonra her yere gidebilirsin baba.

— Hele hele şuna bakın! İstersen akşam yemeğini Park otelde yiyebiliriz.

— Mükemmel.

Şuşutu eve gönderdikten sonra Park otele gittik. Akşam epice ilerlemişti. Sabahki bunaltıcı sıcak yerine şimdi hafif bir serinlik vardı. Biten günün bu en güzel saatinde yapraklar daha temiz kokuyordu. İstirap ve mücadeleyle ait ne varsa yarım tekrar başlamak için sanki uykuya çekilmiş gibi idi. Serin dallı ağaçlar altında bir masa seçtik. Yemek esnasında babam bu çok sevdiği misafirini fazla şımartmak için şampanya ismarladı. Bu gece sarhoş olmaktan korkmuyordum.

Kemanın tellerinden kopup çıkan hazin bir vals melodisi zihnimi altıttı ediyordu, buna rağmen gültüyordum. Masamızdan üç dört adım uzakta oturan dudakları boyalı, iğreti kirpikli iki kadın bir cehennem hayatı sürüyorlardı genççesinin elinde bir erkek şapkası var, hiddetinden yüzünü tersine çeviriyor, bazen de yamyassı ediyor. Onlara bakarak gültüyordum. Bu akşam ne kadar çok güldüm.

(Arkası var)

Evlilikte saadet anahtarı

Yirmi beş senelik evliler:
Hâmid - Bayan Lüsyen..

“Aşksız izdivaç olmaz... Fakat sakın âşik olmayınız...”

Maçka palasın dördüncü kapısından içeri girdim. Önüme çıkan ilk kapıyı çaldım. İşte evvelki gün seksen beş yaşına basan büyük şair Abdülhak Hâmidin dairesindeyim... Bayan Lüsyen Abdülhak Hâmid pencerelerinden bol bir şubat güneşi giren salonda geniş bir koltuğa gömülmüştü. Arkasındaki pencereden süzülen güneş sarı saçlarını parlatıyor, başında bir altın taç varmış hissini veriyordu.

Evvelâ büyük sairin yaşından bahsettik. Abdülhak Hâmid bitişik odada yemekten sonra öğle uykusu yapıyordu.

Bir aralık söz evlenmeğe intikal ettiler. Sordum:

— Abdülhak Hâmidle kaç senelik karı kocasınız?..

BİR ÇEYREK ASIRLIK KARI - KOCA

Bayan Lüsyen Abdülhak Hâmid cana yakın bir gülüşle:

— Tam bir çeyrek asırlık.. Abdülhak Hâmidle bir mayıs günü ağaçlar çiçeklenirken evlendik... 6 Mayıs.. bu sene altı mayıs gelince tamam yirmi beşinvi yılımızı dolduracağız.

— Odada bulunan bir yaşlı bayan:

— Çok güzel bir şey.. dedi, yirmi beşinci yıl mühim bir yıldönümüdür.. küçük bir merasim yapsanız..

— Bakalım belki...

Ben soruyorum:

— Bu yirmi beş yıl içinde tamami mesud oldunuz mu? Aranızdaki yaş farkı sizi hiç ürkütmedi mi?

— Hâmidle geçen günlerim esnasında dünyanın en mesud zevcesi ben oldum... Yaş farkı mı dediniz? Evet ilk zamanlar, evlendiğimiz vakit bu benî epi'ürküttü. Çünkü ben 18 yaşında idim. Abdülhak Hâmid 60 yaşında idi.. ilk günlerin ürküntüsü yavaş yavaş azaldı. Şimdi aramızda hiç bir fark yokmuş gibi geliyor bana.. eh artık ben de ihtiyarladığımı hissediyorum, Ellisine yaklaşıyorum.

— Odada bir itiraz hamlesi yüksledi:

— Amma yaptınız.

SAKIN SEVMİYİNİZ!

— Evlenmek için mutlaka aşk lâzım mıdır?..

— Mutlaka.. o halde niçin evleniyorsunuz?.. Eski sözümlü size tekrar edeyim. Ben genç kız olsaydım dünyada yim. Ben evlenmezdim. Fakat Hâmid gibi bir adam karşıma çıkarsa... O zaman iş değişirdi. Aşksız izdivaç olmaz.. fakat size tavsiye ederim.. sakın sevmeyiniz. Şakın âşik olmayınız. Çok üzüntülü ve çok tatlı şey..

— Ha bakınız bunların haricinde bir de servet izdivacı var ki, bu benim hayatımın hiç bir cephesinde aklıma sığmaz şey değildir. Şimdi de sormuyor ya.. böyle izdivaçlar yapanlara şaşp kalıyorum.. ben kendi hesabıma aşk izdivacı yaptım, mesud oldum. O kadar ki, üç sene evveline kadar tamami genç olduğumu hissediyordum. Fakat son üç sene Hâmidin hastahıkları, bundan doğan üzüntüler beni çok yıprattı. Şimdi kendimi 3 sene evvelki genç Lüsyen addedemiyorum.

— Bu 25 senelik evlilik hayatında sadetini sırrını nasıl buldunuz?

— İnsanın sadeti dışında değil, için dedir. Eğer insan isterse mesud olur. İnsan kendini sadete alıştırmalıdır.

— Evlilikte en büyük sadet anahtarlarından biri de hayat yoldaşının dikkatine gitmemektir. Buna emin olunuz.

— Bu sırada yanımızda bulunan büyük sairin yakın akrabalarından gayet iyi konuşan yaşlı bir bayan:

— Lüsyen, dedi, bu sırrı keşfetmiştir. Meselâ Abdülhak Hâmidle bir yemek yirdimesi vardır. Görülecek şeydir doğrusu... Sofraya oturur:

— Yemem.. diye başlar.

Lüsyen sayar:

— İşte şu şu şu var.. ne güzel.. tam sizin istediğiniz şeyler..

Hâmid cevap verir:

— Yemem..

Hava bozuk olmasına rağmen kalka-

Türk sularında
hangi cins balıklar
yaşar?

İktisad vekâletinin tetkikatı neticesinde 13 nevi göçmen balık cinsi tesbit edildi

Ankara 6 (Hususi muhabirimizden) — İktisad vekâleti deniz mahsulleri mütehassıslığı tarafından «Türk suları mahsulü ve bunların iktisadî değerleri» etrafında mühim bir rapor hazırlanmıştır.

Bu rapordan öğrendiğimize göre, balıklar; yüz ve djp balıkları namile iki büyük kısma ayrılırlar.

Yüz balıkları soğuktan ve sıcaktan su haricinden muayyen ve az bir derinliğe kadar üst tabakasında yaşayan balıklar kastedilmektedir.

Yüz balıklar soğuktan ve sıcaktan derhal müteessir olurlar. Esasen bunların yemlerini teşkil eden hayvanî plâktörler + 13 hararet derecesine kadar tahammül ederler. Daha soğukta yaşayamazlar.

Bu yüzden her zaman gıda bulamamak tehlikesine maruz kalan (yüz balıkları) daimi bir muhaceret halinde yaşarlar.

MUHACİR BALIKLAR

Memleketimizde kaç nevi göçmen balık vardır? Bunlar hangi mevsimlerde nerelere hicret ederler?

İktisad vekâleti deniz mahsulleri mütehassıslığı memleketimizde on üç göçmen balık nevi tesbit etmiştir. Bunların başında Ton balıkları gelir. Tonların Ak ve Karadenize mahsus neveleri vardır.

Akdeniz tonları Cebelüttarikten kalkarak bütün Akdenizi gezerler ve şubat ayında ilk defa Sığacık limanında görünürler. Eylülde tamami açık denize göç etmek üzere Çanakkaleden girip çıkarlar.

ORKİNOZ VE TON BALIKLARI

Orkinos namile anılan Karadeniz Tonları, Akdenizden kalkıp Avrupa sahillerini yaladıktan sonra mart ortalarında Çanakkaleden geçerler ve Marmarada bir müddet doluşarak Karadenize yollarırlar. Eylül ayına kadar yayılm yaparlar, palamut ve toriklerin arkasından geldikleri yerlere dönerler.

Kılıç balıkları göçmen balıkların en hassaslarıdır. Fersahlarca uzaklarda vukua gelen en ufak hareketleri bile sezerler. Suların yüzünde ve derinde yaşayabilirler. Mamafih ekser vakitlerini su yüzünde geçirirler. Havalarm çok soğuduğu zamanlarda denizin dibine inerler.

Torik ve palamutların amansız bir düşmanlarıdır.

Çanakkale muntakasında çoklukla bulunan Akyalar kılıç balıkları ile birlikte gezerler. Bunların en büyüklerinin ağırlığı altmış kiloyu bulur.

TORİKLER VE PALAMUTLAR

Tamami yerli balık sayabileceği, miz torik ve palamutlara gelince, bunların kışlama yerleri Marmaradır. Burada yumurtladıktan sonra mayıs ibtidalarında Karadenize geçerler. Ağustos ortalarında İstanbul boğazında görünürler.

Gene sularımızın yegâne ve nadide bir mahsulü olan İüferlerin cevellen sahası Karadeniz ve boğazi ile Marmara ve Çanakkaledir. İüferlerin büyük-lüklerine göre muhtelif avları vardır. Vasfı mümeyyizleri dişlerinin çok keskin olmasıdır.

USKUMRU BALIKLARI

Uskumruların en büyük meziyetleri çiroz halinde iken kurutulabilmele-ridir.

Uskumrular teşrin ibtidalarında Boğazdan akın etmeye başlarlar. Bu zamanlarda çok semirmiş ve yağlanmış bir halde bulunurlar. Bunlar nadiren Egeye kadar açılırlar.

Göçmen balıklardan kolyozların uskumruların farkı gözlerinin onlardan daha büyük olmasıdır.

Sularımızda yaşayan diğer göçmen balıklar da şunlardır: Ringa - Tirsi, Dülger, Sardalya, Pilâtika, Hamsi.

Son tecrübeler Hamsilerden sanayide de istifade edilebileceğini anlatmıştır. Bilhassa Hamsiden yapılan gübreler ziraat âleminde büyük bir rağbete mazhar olmaktadır.

«İttihad ve Terakki» nin son
devirlerinde suikasdlar ve entrikalar
Cemiyet nasıl battı? Teceddüd fırkası
niçin doğdu, nasıl dağıldı?

Tefrika No. 10

Yazan: Mustafa Ragıb

Raporda işe hakkındaki fıkralar birçok
murahasları düşünceye sevketti

İŞE MESELESİ

Rapor bundan sonra çok mühim bir noktaya temas ediyordu: Halkın işe-si. Umumi harp içinde halkın en çok ızdırıp çektiği, şikâyet ettiği mesele, yiyecek ve içecekteki kıtlık ile bu yiyeceğin mümkün olduğu kadar fena ve berbad bir şekilde tedarik edilmesi idi. Bütün bir memleketin çok hassas olduğu bu işe meselesine temas edilirken harbin başlangıcından beri halkın işe işlerinde zaruri bir buhran çıktığı kaydediliyor, bu buhranı doğuran sebepler birer birer anlatılıyor, hükümetin taşrada, bilhassa İstanbulda Şehremanetin ekme meselesini hal-letmek için nasıl teşebbüslere giriştiği ve haricden un getirtmeğe nasıl teşebbüs ettiği hikâye ediliyor ve bu buhranın izalesine imkân bulunamadığı ileri sürülerek raporun bu kısmına şöyle bir fıkra ile nihayet veriliyordu:

«... Buhran defedilemediğinden bir heyeti müteşebbise marifetile bu işin tedviri İstanbul heyeti merkezisine havale edilmiştir. Heyetin deruhte ettiği bu müşkül vaziyeti takdire lâyük bir surette ifa ettikten başka Anadolu-daki müstahsilleri muhtekirlerin elinden kurtarmış ve mahsulâtı değer fiyatından fazlaya mübayaa ederek zür-ranın iktisabı servet etmesine delâlet etmiştir.

Şehremaneti ekmeğe almış para narh vazettiği ve buğdayın mübayaa ve tahni fiatile bu narh arasında iki üç para fark tahassül eylediği cihetle heyeti mezkûre bu farkı sermaye ittihaz ederek sair muamelâtı ticariyeye tevessül etmiş ve bu sayede elde ettiği para ile elyevm biri millî mahsulât, diğeri kantariye ve üçüncüsü ekmeçkiler şirketi namile üç mühim müessesesi iktisadiye vücade getirmiştir. İşbu heyeti müteşebbise bu husus hakkındaki mesaisini ve muamelâtını mübeyyen olmak üzere heyeti aliyelerine bir mecmua takdim edecektir.» cümleleri vardı.

HALK AÇLIKTAN EZİLİYORDU..

Harbin bidayetinden, hattâ seferberliğin ilânından beri memleket için en mühim gaile ve mesele teşkil eden işe mevzuu etrafında kongrede (merkezi umumi) nin ve dolayısıyla hükümetin vereceği izahatı büyük bir sabırsızlıkla bekleyen murahaslardan çoğu, raporun bu kısmı okunurken başlarını önlere eğdiler ve derin bir düşünceye daldılar.. çünkü ortada hüküm süren en feci, en acıklı bir hakikatın kahredici ve zalim varlığı, halkı günden güne eziyordu: Açlık!

Evet, hiç bir mübalâgaya ve izame hacet kalmaksızın, kelimenin tam mânâna ve şümulle, halk aç ve sefil! Cephe gerisinde bıraktıkları çocukları, karıları, ihtiyar ve düşkün ana, baba ve kardeşleri midelerinin ıztırabını uyutacak, ayakta sürüklenmelerini temin edecek bir lokma vesika ekmeğini bin müşkülâtla, itişmeler, kaksımlar arasında fırınlardan kapar gibi ayıyorlardı. Halbuki hükümete ve cemiyete mensup bir zümre, her türlü mahrumiyetlerden uzak olarak en nefis ve mütenevvi yiyeceklerle evlerinin kilerlerini küçük bir bakkal dükkânına çevirmeğe muvaffak oluyorlardı! Bu bahtiyar zümrenin evlerine gazeviler dolusu piringler, teneke teneke yağlar ve sandık sandık şekerler taşınırken, «İttihad ve Terakki»nin zümrevi nimetlerinden uzak kalan halk, çocuklarına, hastalarına bir yudum şekerli süt bulamıyorlar, yalnız ayak, başı açık; babaları kanlarını cephelerde akıtan çocuklar, kaskatı, simsiyah, kerpiç gibi sert kepek ve saman çöplü yapılmış sert ekmeği, aylarca yemeğe mahkûm bulunuyorlardı.

Halkın maneviyet ve mukavemetini kıran bu açlık, öyle bedbin ve ümitsiz bir hava esdirmiş ki, İstanbuldan kilometrelerce uzak beldelerin, vatan parçalarının düşman eline geçtiği hakkın-

«ZAFERİ NİHAİ» TERANELERİLE AVUNULAMIYORDU!

Halkın maneviyet ve mukavemetini kıran bu açlık, öyle bedbin ve ümitsiz bir hava esdirmiş ki, İstanbuldan kilometrelerce uzak beldelerin, vatan parçalarının düşman eline geçtiği hakkın-

daki feci şayialar karşısında bile halk, göz yaş dökmeğe iktidarını kendinde bulamıyordu! Yurdu baştan başa kaplıyan şekavetler, idaresizlikler gibi hâdiseler, bu işe fecaati kadar cephe gerisi halkı sarsmamış, ıztıraba ve eleme sevketmemişti!

Hükümetin görülen veya hissedilen hataları, ihmalleri, hattâ her türlü taz-yik ve şiddet hareketleri nihayet harp gibi zaruri bir vaziyete bağışlanıyordu. Fakat vaziyeti en nikbin ve müsamaha-lı görenler bile halkın aç ve gidasız kal-masını affedemiyorlardı.

Çünkü boş midelerle, yağsızlıktan, şekersizlikten yıpranmış vücudlarla hükümete bağlanmak, hükümetin ve cemiyetin harp sonunda (kurtuluş) vadeden nakaratına kanmak güçtü? Halk, açlığa nihayet verecek, biraz refah ve emniyet bulacak katî hareketlerle dürüst iş bekliyordu.. Bahusus ufuklarda hiç bir muvaffakiyet ışığı gözükmezken, halkın benliğini yıkan bu feci ve sefil vaziyet, «zaferi nihai» teranelerile de avunulamazdı!

BİR SALÂH YOLU GÖSTERİL-MİYORDU

Binaenaleyh, şimdi okunan raporda seferberliğin ilk gününden beri gittikçe daha fena, daha berbad bir şekle giren işe işlerinde salâha delâlet edecek yeni bir yol tavsiye edilmemesi, kongre murahasalarını bedbinliğe sevketti! Demek ki, raporda parlak cümleler, ikna etmesine gayret edilen tabirlerle anlatılan işe tarzı devam edecek, yani açıkçasına halk harp şona kadar açlıkla kıvramp pençeleşecekti! «İttihad ve Terakki» teşkilâtı, bin bir maddî ve tarihî mesuliyetleri omuzları üzerine alırken halkın şikâyet ve gayzını kazandıran bu işe işi üzerinde de yürümekten yılmamıştı! Bu hakikat, şimdî bir kere daha anlaşılıyordu. Filhakika raporda işaret edildiği gibi harbin başlangıcından beri büyük bir buhran geçiren işe işi, hâlâ «İttihad ve Terakki» teşkilâtı tarafından idare ediliyordu.

Hükümet veya belediyenin alâkadar teşkilâtı dururken, acaba neden bu işe işi resmî devlet memurlarının mesuliyeti dışında kalan cemiyet teşkilâtına verilmişti?

Halka dağıtılan madde, ekme evsafından uzak olduğuna göre, hiç de şükran hissi vermeyecek olan ve aynı zamanda çok hayatî bir mahiyet alan bu işe işe «İttihad ve Terakki» nin müdahale etmesindeki maksad ne idi?

«İTTİHAD VE TERAKKİ»NİN MANE-Vİ ŞAHSİYETİNE VURULAN DARBE!

Bunun sebebini uzun uzadıya düşünmeğe hacet yoktu. Raporun işe kısmına aid son fıkrası bundaki maksadı, gizlemekten çekinmiyordu:

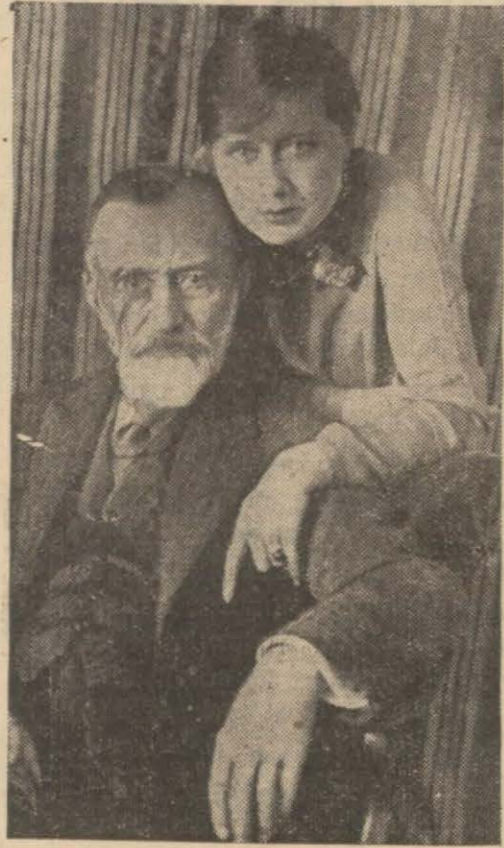
Bu fıkradan anlaşıldığına göre Şehremanetin ekmeğe koyduğu narh ile buğdayın satın alınması ve un haline gelmesi fiatleri arasında birkaç para fark elde edilmiş, bu farktan da elde edilen sermaye ile millî mahsulât, kantariye, ekmeçkiler gibi üç mühim şirket ve müessese teşkil edilmiş ve bu şirketler de şimdi ticaret yapıyor!

İttihatçılar içinde mühim bir ekseriyetin, hattâ bir kısım (merkezi umumi) azasının bile şiddetle muhalefet ve şikâyet ettikleri bu vaziyetin mânası halk nazarında aşıkardı. Herkes, halka gayet bozuk ve fena ekmeğedirildiği halde, cemiyetin bu ekmeği -muztarip bir halkın aleyhinde- bir (ticaret metai) olarak kullanmaktan çekinmediği kanaatinde idi.

«İttihad ve Terakki» nin manevî şahsiyetine bunun kadar ağır bir darbe vurulamazdı.

Bu işi idare edenler, daha doğrusu bu işin başında bulunanlar, en şiddetli ve gazezkar «İttihad ve Terakki» muhaliflerinin vurmağa muvaffak olamadıkları bu darbe ile cemiyetin haysiyet ve nüfuzunu kırmışlardı!

(Arkası var)

Abdülhak Hâmid ve bayan Lüsyen

rız. Otomobile biner lokantaya gideriz. Lokantacı bizi kapıdan karşılar. Hâmid yemeklere şöyle bir göz gezdirir. Ve lokantacıya:

— Ben löp yumurta yiyeceğim.. der.

Tasavvur ediniz. Maçkadan otomobile lokantaya löp yumurta yemek için geliniyor..

Sofraya oturulur. (Löp yumurtayı yer ve ondan sonra da evde ne yemekler varsa onları ketirir, yer.. işte Lüsyeni büyük sanatkârı bu derece idare etmesini bilir..

Bayan Lüsyen bana rica etti:

— Aman, dedi, beni biraz seviyorsanız bu yemek hikâyesini katiyen yazmayınız. Çünkü Hâmid bunu okursa kendisinden şikâyet ettiğimiz hükmeder.. halbuki bu bizim için bir zevktir.

Lâkin bayan Lüsyen beni affetsinler.. bütün hüsnüniyetime rağmen bu hikâyeyi yazmaktan kendimi alamadım. Bu Hâmid gibi büyük bir sanatkârın o kadar güzel bir hususiyeti ki bunu tesbit etmeği edebî bir vazife addettim. Yanımda oturan güzel konuşan bayan devam ediyor:

— Gene sofraya otururuz. Tavuk var meselâ... Hâmid ilk söz olarak:

— Ben der, tavuk yemem..

Lüsyen hiç sesini çıkarmadan tavuğu ayıklar, salçasını döker ve kendisinin önüne koyar.. Hâmid hiç sesini çıkarmadan yer, tabağındaki tavuk biteceğine yakın gene:

— Ben, der, yemem..

EVLİLİKTE SAADET

— Evlilikte tamami mesud olmak için birçokları şartlar koyar.. yaşları arasında çok fark bulunmayacak, her şeyleri birbirine tamami uyacak..

Bayan Lüsyen:

— Bunlar kuru nazariyelerdir.. Biz bu yaş meselesinin saadette hiç bir alakası olmadığını fiilen isbat ettik.. sonra bizim Hâmidle her şeyimiz aksı idi.. halbuki bu aksilik müşbet ve menfi fotoğraf plâğı haline geldi. Her şeyimiz aksı olduğu halde birbirimize çok iyi tetabuk ettik.. ve mesud olduk.

— Evlilikte saadetin tamamlanması için biraz kıskançlık lâzım mıdır? Hâmid hiç kıskanır mısınız?..

— Saadette katiyen lâzım olmıyan bir şeyi varsa bence kıskançlıktır.

Hâmid ben hayatımda hiç kıskanmadım. Hâmid benim olduğu kadar herkesindir.

— Çocuğun saadeti arttıracığına kani misiniz? Çocuğunuz olsun ister miydiniz?..

— Ah.. onu sormayınız.. çocuğu sevdiğim kadar pek az şeyi severim.. ve daima başkalarının çocuklarını kendi çocuğum gibi severim..

Yazımı bitirirken yemek hikâyesinden dolayı bayan Lüsyenin bir kere daha affını rica ediyorum..

H. F. Es

AKŞAM - SPOR

Fenerbahçe Galatasaray'ı 4-1, Güneş Beşiktaş'ı 2-1 yendi

İki dost klüp, Fener ve Güneş dün rakiblerine karşı çok güzel oynadılar, Fenerin üç golünü de genç futbolcü Bülent yaptı

Aylardanberi beklenen bu dolgun spor gününü dün yaşadık. Dört gün gayet güzel giden hava birdenbire bozmuş ve futbol meraklılarının epice canını sıkıyordu.

Yağmurlu bir hava olmasına rağmen stad hıncahınç dolu idi. Eğer iyi bir hava olmuş olsa idi muhakkak ki stad bugüne kadar görmediği bir halk kütlesile karşılaşacaktı.

Sarı lácivertliler, sarı kırmızılılarla sarı kırmızılı Güneşliler de siyah beyazlılarla karşılaştılar.

GÜNEŞ 2 - BEŞİKTAŞ 1 (1-0)

İlk karşılaşma Güneş - Beşiktaş arasında oldu. Daha ligde iki senelik mazisi olan Güneşlilerin Beşiktaşla çarpışmaları derece noktasından daha müsaitti. Her iki takım sahaya çıktıkları vakit şu şekilde idiler:

Güneş: Cihad - Faruk, Reşad - Daniş, Ziya, İbrahim - İsmail, Salâhaddin, Rasih, Rebii, Melih.

Beşiktaş: Mehmed Ali - Faruk, Hüsnü - Fuad, Hakkı, Feyzi - Hayati, Sulhi, Nâzmi, Şeref, Eşref.

Hakem B. Sadi Karsan.

Güneşliler oyuna çok canlı başladılar. Atak ve uzun paslı bir oyun oynuyorlardı. Bilhassa ortada Rasih muhacim hattını güzel idare ediyor. Beşiktaşlıları müşkül vaziyetlere sokuyorlardı.

Arada sırada bir saman alevi gibi parlayıp sönen Beşiktaş hücumları görülmüyordu. Bir hücumda Mehmed Ali kaleden lüzumsuz yere çıkış yaptı. Topu yakalayan Rasih vaziyeti görerek plâse bir şütle Güneşin ilk golünü kaydetti.

Bu golün verdiği kuvvei mâneviye ile Güneşliler arka arkaya hücumlar yaptılar. Hattâ bariz bir penaltı da oldu, fakat hakem vermedi. Ve devre de Güneşin çok güzel bir oyunu ve hâkimiyeti altında 1-0 neticelendi.

İkinci devre başladığı zaman Beşiktaş'ı daha canlı gördük. Fakat yaptıkları hücumlar Güneşin en iyi oyuncusu Faruk tarafından kolaylıkla kırılıyordu. Mağlûbiyetten kurtulmıyacağını anlayan siyah beyazlılar işi Fenerbahçe oyununda oluğu gibi sertliğe döktüler.

Bu daha ziyade aleyhlerine oldu. Tekrar hücumla geçen Güneşliler gene oyuna hâkim olmağa muvaffak oldular. Ve az sonra da bu hâkimiyet semeresini verdi. Rasih ikinci golü yaptı. Oyun 2-0 vaziyete girdikten sonra tatsızlaştı. Çünkü Beşiktaşlılar çok favüllü oynamağa başladılar. Ve bu arada Güneşliler bir de penaltı kaçırdılar.

Rasihin penaltısından sonra Güneş aleyhine bir penaltı oldu ve Hüsnü bunu, gole çevirdi. Maç 2-1 Güneşlilerin lehine bitti.

Fenerbahçelilerin dostu olan Güneşlileri, Fenerbahçeli halk candan alkışlıyordu.

FENERBAHÇE 4 - GALATASARAY 1

(1-1)

Sıra iki ezeli rakibin karşılaşmasına gelmişti. Herkeste bir heyecan bazı Fenerliler Niyazi yok, Şaban hasta diye ümitsiz. Galatasaraylılarda da yenmek ümidi vardı. Bir merak acaba Fenerbahçe nasıl çıkacak.

Evvelâ sarı kırmızılılar, ondan sonra sarı lácivertliler sahaya çıktılar. Galatasaray takımında evvelce alevi sebeplerle oynıyamıyacağını bildirdiğimiz Gündüz yok, nizamen oynamaması icap ettiği halde bilmeyiz ne düşünülerek Fenerbahçeli Süleyman oynatılıyor. Buna mukabil Fenerliler aralarına genç oyunculardan Bülent almışlar.

Karşı karşıya geldikleri vakit şu şekilde olduklarını gördük:

Fenerbahçe: Hüsameddin - Fazıl, Yaşar, Cevad, Aytan, Reşad - Esad, Ali Rıza, Bülend, Fikret.

Galatasaray: Avni - Reşad, Lütfi - Eşfak, Salim, Suavi - Necdet, Haşim, Süleyman, Bülend, Danyal.

Hakem milli takım antrenörü M. Boots.

Oyuna Galatasaraylılar başladı. Sarı kırmızılılar daha canlı, Fenerliler bir parça durgun.

Bu durgunluk biraz devam etti. Onlar da canlandılar, çak seri bir oyun seyretmeğe başladık. Fenerliler sahanın çamurlu olusundan daha dikkatli oynuyorlar. Yerden ve uzun paslarla iniyorlar. Bir Fener hücumu Ali Rıza muhakkak denecek bir gol kaçırdı. Derhal hücumla geçen Galatasaraylılar beklenmeyen bir zamanda bir parça da Hüsameddin hatasından bir gol kaydettiler. Tılsım bozulmuştu. Galatasaraylılar iki taraflı seviniyorlar, hem yenmek ümidi hem de Fenerbahçenin gol yememek tılsımının bozulması sevinci...

Fenerliler de yeneceklerine emin, fakat gol yemenin teessürü içindeler. Sarı lácivertlilere bu gol bir kamçı tesiri yaptı. Derhal oyunu Galatasaray mısıf sahasına intikal ettirdiler.

Günün kahramanı genç oyuncu Bülend beraberlik sayısını yaptı. Bu gol stadi yerinden oynattı.

Devre de Fenerlilerin hâkimiyeti altında 1-1 beraberlikle neticelendi.

İkinci devrede sarı lácivertlilerin gol çıkaracakları bekleniyordu. Fenerliler çok canlı oynamağa başladılar. Bilhassa bugün sağ açığa çok güzel ve müessir bir oyun oynayan Naci ve Fikret vasıtasile mütemadiyen hücum ediyorlar. Arada sırada yapılan Galatasaray hücumları da Fener muavin hattında pek kolaylıkla kırılıyordu. Hücumlar birbirini kovalıyor. Bülend çok canlı bir oyunla Galatasaray müdafasını şaşırtıyor ve fena vaziyetlere sokuyor. Sağdan bir hücum, top ortada, falsolu bir vuruşla Bülend ikinci ve galibiyet golünü yaptı. Halk bu genç oyuncunun ismini candan havkarak seviniyor. Artık oyun tamamile Fenerin hâkimiyeti altında, Galatasaraylılar sert bir oyuna başladılar. Oyunu çok güzel idare eden hakem her şeyi görüyordu.

Fenerbahçe hücumları bir seri halinde devam ediyor. Bir hücumda uzaktan kaleye gönderilen bir şütle Lütfi elle tevkife çahştı ve penaltı ve-

rildi. Fikret bunu da gole tahvil ederek gol adedini üçe çıkardı.

Sarı lácivertliler bu golden sonra vaziyetten emin olarak tam bir futbol oynamağa başladılar. Buna mukabil Galatasaraylılar da favüllü oynuyorlardı. Fakat bu sert oyun mukabelesiz kalıyordu.

Gene bir hücumda Bülend Ali Rızadan aldığı çok güzel bir pası gole çevirdi. Ve oyun da 4-1 sarı lácivertlilerin galibiyetle neticelendi.

Dün Fenerliler ilk on beş dakika müstesna güzel bir oyun oynadılar ve ezeli rakipleri karşısında su götürmez bir galibiyet kazandılar.

Sarı lácivertliler başta günün golcüsü Bülend olmak üzere güzel bir oyun oynadılar.

Şurada genç futbolcü Bülenden bahsetmeden geçemiyeceğiz. O bize çok ümitler verdi. Bazı vesileler işte böyle yıldızların doğmasına sebep oluyor. O yalnız Fenerbahçe için değil, türk futbolü için bir kazanç olmuştur.

Dünün galipleri iki dost klüp Fenerbahçe ve Güneş kazandıkları muvaffakiyetten dolayı candan tebrik ederiz.

M. Kemâl

Dünkü maçta bizi memnun eden en mühim hareket antrenör olarak gelen ve dünkü müsabakayı idare eden M. Boots'un hakemlik ediş tarzıdır. Gösterdiği liyakat bizim hakemlerimiz için büyük bir ders olmuştur. Çok temenni edelim ki hakemlerimiz bu dersten istifade etmiş olsunlar ve onun gibi maçları soğukkanlılıkla ve nizamnamenin hakemlere verdiği vâsi salâhiyetleri büyük bir vukuf ile idare etmesini öğrenmiş olsunlar. Dünkü maçta kasdî hatalar ile kasdî olmayan hareketleri bu kadar iyi tefrik edebilen bir hakem bu sahada çok az görüldü.

BEŞİKTAŞ ŞEREF STADINDAKİ KARŞILAŞMALAR

İlk oyun Süleymaniye ve Eyüp arasında yapılmış, hakem Bürhan atağın idaresinde oynanan bu oyunda Süleymaniye'iler baştan nihayete kadar hâkim bir oyun oynamışlar birinci devrede dört ikinci devrede beş gol yaparak maçı 9-0 kazanmışlardır.

Topkapı - Anadolu arasındaki oyunda da Topkapı birinci devrede 1-0 galip bitirmiş, ikinci devrede güzel bir oyun çıkaran Anadolu 3 gol yaparak maçı 3-1 kazanmıştır.

Dünün galipleri bir ziyafet verdiler

Gardenbardaki ziyafetten bir görünüş

Dün akşam iki dost klüp ve dünün galipleri Fenerbahçe ve Güneş Gardenbarda 60 kişilik bir ziyafet vermişler, geç vakte kadar eğlenmişlerdir.

Beşiktaş'ı 2-1 yenen Güneş on biri

Galatasaray'ı 4-1 yenen Fenerbahçe on biri

Her akşam
bir hikâye

Umulmayan netice

Nadide nihayet Ahmed Nuri ile yal-
nız kalmıştı. Genç kızın hayalindeki
koca tipi Ahmed Nuri idi.

Vakıa bu adamın hiç tahsili yoktu.
Genç değildi. Fakat hesapsız parası
vardı. Zenginliği dillere destandı.
Onunla evlenirse Nadide için âdetâ
bir rüya hayatı başlayacaktı. Uzak ve
hayalinde yaşayan memleketlere se-
yahatler, uzun asfalt yollarda koşan
lüks otomobiller, binlerce kadının ar-
zulu bakışlarını üzerine tophyan kürk-
ler, pırlantalar, elmaslar...

Bunların hepsi Ahmed Nuri ile ev-
lenmesine bağlı idi. Genç kız Ahmed
Nurinin oturduğu sezlona ilişti. Ona
mümkün olduğu kadar sokuldu. Bir
sigara yaktı. Bacağını öteki bacağının
üzerine atarken eteğini biraz fazla yu-
karı kaldırdı.

Kırmızı dudakları arasından çıkan
sigara dumanını Ahmed Nuriye doğru
üfledi.

Ahmed Nuri kekeleydi:

— Bayan Nadide... Hayatta en bü-
yük muradım nedir bilir misiniz?

Genç kız fıkradı:

— Nedir?

— Sizin gibi bir lâtelokum şekeri ile
evlenmek...

Nadide, bu evlenme tekliflerinin en
bayağısına gülmek için kendisini
bin müşkilâtle zabtetti. Şimdi onun
Ahmed Nuriye adamakıllı cesaret ver-
mesi lâzımdı:

— Yoksa evlenmeniz için bir mani
mi var?.. Diye sordu.

Ahmed Nuri sanki müthiş bir nükte
yapacakmış gibi:

— Bakalım, dedi, evvelâ lâtelokum
şekeri beni ister mi?

Nadide gülmek için elindeki men-
dili didiklerken:

— Sizi niçin istemesinler?.. Dedi.
Siz genç kızların hayalinde yaşayan
erkeksiniz. Gençsiniz, yakışıklısiniz..
mevkiiniz var.. sizi kim reddedebilir
ki...

Ahmed Nuri yerinden sıçradı:

— Demeyiniz bayan Nadide...

— Ben hakikati söylüyorum...

— Acaba o lâtelokum şekeri de beni
reddetmez mi?

— Hangi lâtelokum şekeri canım?..

— Hangi lâtelokum şekeri olacak?..
Siz, siz a iki gözüm...

Nadide eteğini biraz daha yukarı
kaldırdı:

— Ben mi?.. Ben ha.. çok tuhafsi-
niz Nuri... Demek benimle evlenmek
istiyorsunuz?

— Eğer tenezül ederseniz...

Nadide:

— Bu mühim bir karar olacak.. iki
gün düşünmeme müsaade eder misin-
siz? dedi.

Ahmed Nuri:

— A canım.. lâtelokum şekerinin
arzusu kırılır mı?.. İki gün düşün, dü-
şün amma.. iyi düşün...

Bu esnada Nadidenin babası gel-
mişti. Ahmed Nuri biraz daha otur-
duktan sonra müsaade alıp çıktı. Ar-
tık Nadidenin içi içine sığmıyordu.

— İki gün düşünüyem.. diyerek üs-
telik bir de naz yapmıştı.

Artık senelerdenberi kurduğu hü-
yalar hakikat olmuştu.

Artık onun da otomobilleri, şık bir
apartmanı, kürkleri, elmasları ola-
caktı... En zengin arkadaşları gibi va-
pura, trene atlayınca istediği Avrupa
seyahatini yapabilecekti.

Ahmed Nuri de memnundu. Ertesi
günü işine giderken Şakire rastladı.
Şakir okumuş bir adamdı. Nadidelerin
evine girer, çıkardı. Onlarla uzun
müddettenberi geceli, gündüzlü bera-
berdiler. Uzaktan da akrabalıkları
vardı.

Şakir, tahsilsiz, cahil, bayağı diye
Ahmed Nuri ile pek konuşmazdı. Lâ-
kin Ahmed Nuri bu sefer Şakire ses-
lendi. Beraber yürümeye başladılar.
Ahmed Nuri sözü döndürdü, dolaştı-
rdı, Nadideye getirdi:

— Kuzum bay Şakir.. Nadideyi na-
sıl buluyorsunuz?

Şakir cevap verdi:

— Fevkalâde kız...

— Okumuş ta değil mi?..

— Evet, bilhassa çok edebiyat me-
raklısı...

Ahmed Nuri can kulağıle dinliyor-
du. Şakir devam etti:

— Nadidenin bir sevdiği var: Ab-
dülhak Hâmid... Bayılır Hâmidde...
Hoş Faruk Nafiz de çok sever ya... A,
unuttum.. bittiği, bayıldığı biri varsa
o da Hüseyin Rahmidir.

Şakir, Ahmed Nuriden ayrıldı. Na-
didenin evine geldi:

Nadide atıldı:

zengini gördüm.. sana dair birçok şey-
ler sordu.. adamın maksadı başka ga-
liba...

— Nadide atıldı:

— Aman bir pot kırmayaydın...

— Bilâkis.. seni o kadar medhet-
tim ki.. göklere çıkardım..

— Mersi Şakir...

— Mükâfatımı isterim amma...

— Canım o kolay...

Lâkin günler geçiyor, Ahmed Nuri
ortalıkta görünmüyordu. Nadide me-
rak içindeydi. Bütün rüyaları alt üst
olmuştu. Ahmed Nuri nerede idi?

Bir müddet sonra onun Anadoluya
gittiğini işitti. Çıldıracaktı.

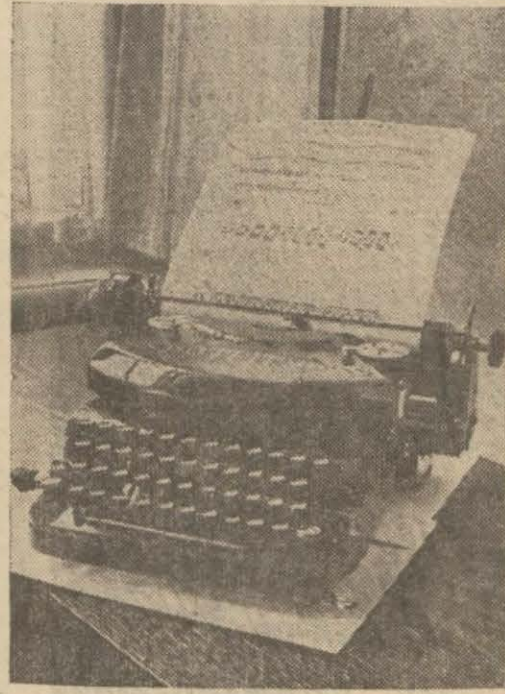
Kürkler, Avrupa seyahatleri, elmas-
lar, otomobiller, apartmanlar hepsi
suya düşmüştü.

Ahmed Nuri dört sene sonra İstan-
bula döndü. Anadolu'da taşralı iriyarı
bir kadınla evlenmişti.

Şakir ona Beyoğlu caddesinde rast-
ladı. Yanında karısı yoktu. Sordu:

— Yahı.. sen Nadideye evlenme tek-
lif etmişin.. sonra niçin evlenmedin
kuzum?..

Ahmed Nuri yüzünü buruşturdu:

Musiki notası
yazan makine

Amerikada musiki notalarını yazan
bir makine yapılmıştır. Şimdiye kadar
bu notalar elle yazılarak tahta basılır-
dı. Bu iş epice uzun sürdüğünden bir
notayı kolayca kopye etmek kabil de-
ğildi. Yeni makine bu mahzurun önünü
almaktadır. Beğenilen bir nota yeni ya-
zı makinesinde, birkaç nüsha olarak
hemen kopye edilebilmektedir. Yukarı-
da yeni makine görünüyor.

Bafra Halkevi gençlerinin
müsamesesi

Çarşamba (Akşam) — Bafra Hal-
kevi gençleri başlarında Parti baş-
kanı ve belediye reisi olduğu halde
Çarşambaya kadar bir seyahat yap-
mışlardır.

Gençler Çarşambada istiklâl, şe-
riat mahkemesi piyeslerini temsil et-
mişler ve bir de konser vermişlerdir.
Yapılan voleybol maçında ise iki ka-
za gençleri berabere kalmışlardır.

AKBA

Ankarada her dilde gazete
mecmua ve kitapları bütün
mektep kitapları ve kırtasiyeyi
ucuz olarak AKBA müesse-
selerinde tedarik edebilirsiniz.
Telefon : 3377

— Ben onunla evlenir miyim can-
nım.. Öyle kadınlı?.. Sen kendi ağzın-
la söylemedin mi?.. Hâmid adında bi-
rine bayılmış.. Hüseyin Rahmi diye
birini severmiş.. Faruk Nafiz mi nedir?
Onun için yamp tutuşuyormuş.. ben
öyle kırk kişi ile aşıkdaşlık eden kadını
alır mıyım?..

Nadide meselenin iç yüzünü öğre-
nince sinir buhranına tutuldu. Kütüp-
hanesindeki Hâmidin, Hüseyin Rah-
minin, Faruk Nafizin bütün kitapları
yere atarak bağardı:

— Benim saadetimi mahvettiniz..
Rüyalarım berbad oldu...

(Bir yıldız)

Radyo

8 Şubat 937 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30
Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis,
13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı — 18,30: Plâkla
Türk musikisi, 19,30: Çocuklara ma-
sal: İ. Galip Arcan, 20: Rifat ve arka-
daşları tarafından Türk musikisi ve
halk şarkıları, 20,30: Bay Ömer Rıza
tarafından arapça havadis, 20,45:
Safiye ve arkadaşları tarafından Türk
musikisi ve halk şarkıları, saat, 21,15:
Şehir tiyatrosu dram kısmı tarafın-
dan bir temsil, 22,10: Ajans ve borsa
haberleri ve ertesi günün programı,
22,30: Plâkla sololar, opera ve operet
parçaları, 23: Son.

Enebi İstasyonların Bu akşamki en
Müntehap Programı

Berlin (35) saat 17,00 romantik
şarkılar piyano akompanymanı ile
Viyana (506.8) saat 14,00 Soprano
Amelia Galli - Curci tarafından şar-
kılar, Londra (342) saat 22,45 Ame-
rikadan naklen varyete, Roma (421)
konser, Zürih (540) saat 20,00 Mo-
zart ve Şubert konseri, Prag (470)
saat 12,35 Salon musikisi, Leipzig
(382) saat 20,10 Wagnerin parçala-
rından, Budapeşte (550) saat 20,10
meşhur Knappperbuş tarafından idare
edilen orkestra Weber ve Mozarttan
seçme parçalar çalacaktır.

Dans Musikisi

Strasbourg (349) saat 24,15, İngil-
tere - National (1500) saat 24,00 Mi-
lano (369) saat 17,15 ve 22,45, Ro-
ma (421) saat 22,45, Laybah (569)
saat 22,15.

9 Şubat 937 Salı

Öğle neşriyatı — 12,30: Plâkla Türk
musikisi, 12,50 Havadis, 13,05: Muhtelif
plâk neşriyatı: 14: Son.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans
musikisi, 19,30 Eminönü Halkevi sos-
yal yardım şubesi namına Tıp fakülte-
si doçentlerinden operatör Ahmed Fah-
ri tarafından konferans, 20 Vedia Rıza
ve arkadaşları tarafından Türk musi-
kisi ve Halk şarkıları, 20,30 Bay Ömer
Rıza tarafından arapça havadis, 20,45
Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafın-
dan Türk musikisi ve Halk şarkıları,
saat ayarı, 21,15 Şehir tiyatrosu ope-
ret kısmı tarafından bir temsil, 22,20
Plâkla sololar, opera ve operet parça-
ları, 23 Son.

Selâmi İzzet

TİYATRO
KONUŞMALARI

Her kitapçada bulunur. Fiati:
50 kuruştur.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 99

— Ah.. ağzını öpeyim, reiscğim!
İnşallah kurtulur da şu meş'um has-
talıktan.. düşman memleketlerinde
öksüz kalmayız.

BİR NANKÖRLÜĞÜN CEZASI

Ertesi gece.
Rüstem güvertede dolaşırken, bir
halat yığınının dibinde uzayıp kısala-
n iki gölge gördü.. sancak direğinin
arkasına sindi.

İki baş birbirine o kadar yaklaşmış-
tı ki, eğer biraz sonra konuşmağa baş-
lamasalar, Rüstem bunların iki kişi
olduğuna bile inanmıyacaktı. Kulak
verdi.. İki levend yavaş yavaş konu-
şuyordu:

— Bugün Hüsrev reis beni niçin ça-
ğırdı, biliyor musun?..

— Yook... Nerden bileyim?!

— Bana mühim bir iş teklif etti.

— Nedir o? Seni kendi gemisine mi
alacak yoksa?..

— Haydi canım.. bundan ne çıkar?..

— Ne mi çıkar? Onun gemisinde o-
lursan ona vekilharçk edersen.. açık-
tan para kazanırsın!

— Öyle değil. Bana teklif ettiği işin
ucunda kan ve bıçak var.

— Ne dedin.. kan ve bıçak mı?..

— Ne o.. korktum mu?..

— Hayır. Korkmadım amma.. kan
ve bıçaklı işler parasız olmaz.

— Sana bu işin parasız olacağını kim
söyledi? İşte, paralar koynumda.

— Sahi mi be? Kaç para verdi bu
iş için sana?..

— On altın..

— Çok değil.

— Yetmez mi?..

— O ancak sana yeter.

— On altın da senin için aldım!

— Demek bana da ihtiyacın var,
öyle mi?..

— Elbette. Ben yalnız yapamam bu
iş, dedim.

— Benim altınlar da sende mi?..

— Onlar da koynumda. İstersen ve-
reyim şimdi?..

— Ver bakalım! Bu alış veriş, pazar
alış verişine benzemez. Peşin olur..

— Al.. iyice say elinle!

— Saydım.. tamam on tane..

— Şimdi beni dinle.

— Altınlar da öyle ısınmış ki, koy-
nunda! Kâfir şeylerin her biri bir ateş
parçası kesilmiş..

— Haydi, sok cebine onları!

— Soktum.. seni dinliyorum.

Rüstem direğin arkasında bir gölge
gibi cansız ve hareketsiz duruyordu.

Bu alış verişten belliydi ki, iki kafa-
dar, arkadaşlarından ve yahud dü-
mencilerden birini vuracaklardı. Rü-
stem, acaba kimi vuracaklar diye düşün-
ürken, iki arkadaş tekrar konuşmağa
başladılar:

— Birimiz gözcülük yapacağız..

— Birimiz de vuracağız, değil mi?..

— Evet. İstersen sen vur.. bileklerin
kuvvetlidir.

— Hayır. Bugünlerde pazularım çok
zayıfladı. Ben gözcülük yaparım.. sen
vurursun!

— Pekâlâ..

— Pekâlâ amma.. kimi vuracağımızı
söylemedin?..

— Canım anlıyamadın mı hâlâ?..

— Keramet sahibi değilim ya. Ne bi-
leyim ben Hüsrev reisin yok etmek istediği
adamı..

— Çok abdalımsın be! Ben seni bö-
yle tanımazdım. İnsan anlayıverir: Za-
ten ölmüş bir hastayı öbür dünyaya
gönderiverceğiz..

— Ne dedin.. Kemal reisi mi öldü-
receğiz yoksa?..

— Ha şunu bileysin! Şaşılacak ne

var bunda?..

— Al şu paraları, Mehmed!..

— Neden?..

— Ben yapamam bu işi... Babamı öl-
dürürüm amma.. Kemal reise elim
kalkmaz benim. Vaz geç bu sevdadan!

Halat yığını arasında konuşan göl-
geler yavaş yavaş kalktılar..

Uzaklaştılar.

Dümeni Mehmed arkadaşının ku-
lağına eğildi:

— Öyle ise sen bir işe karışma.. al, bu
paralar senin olsun. Ağzını kapa.. emi?

Rüstem karanlıkta sinerek, baş ka-
saraya doğru giden gemicilerin peşin-
den yürüdü.

Rüstem ne yapacağını şaşırması.
Ölüme döşeginde yatan Kemal reis
gibi bir kahramanı nasıl ve niçin öldü-
recekleri?..

Rüstem bunu düşünürken, dümenci
Mehmed geminin baş güvertesinden
tekrar geriye döndü.. bu sefer yalnızdı..
arkadaşını geminin başında bırakmış-
tı..

Mehmed karanlıkta sinerek arka ka-
saraya kadar kimseye görünmeden yü-
rüdü.

Kemal reisi öldürmek çok güç bir iş
değildi. Arka kasarada bir tek nöbetçi
dolaşıyordu. Kemal reisin o gün biraz
daha iyice olduğunu söylemişlerdi. Re-
cep reis hergün amiralin başı ucundan

OF BAŞIM!

Kendine beyhude yere
eziyet ediyor!

GRİPİN

Varken ıstırap çekilir mi?

BAŞ, DIŞ

Ağrıları

ve üşütmekten mütevellid bütün
ağrı, sızı, sancılılarla nezleye, ro-
matizmaya karşı

GRİPİN

Kaşelerini tecrübe ediniz.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Radyolin Diş Macunu fabrikası-
nın mütehassus kimyagerleri tara-
fından yapılan GRİPİN her ecza-
nede vardır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Mer-
kez, Taksim: İstiklâl caddesinde
Kemal Rebul, Beyoğlu: Tüneide
Malkoviç, Yüksekaldırımında Ve-
nikopulo, Galata: Topçular caddesi-
nde Merkez, Kasımpaşa: Vasiş,
Hasköy: Halıoğluunda Barbut,
Eminönü: Yemişte Bensason, Hey-
beliada: Tomadis, Büyükkada: Mer-
kez, Fatih: Hamdi, Karagömrük:
Mehmed Arif, Bakırköy: Hilâl, Sa-
riyer: Osman, Tarabya, Yeniköy,
Emirgân, Rumelihisarındaki ecza-
neler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşik-
taş: Süleyman Recep, Kadıköy:
Pazaryolunda Merkez, Modada
Faik İskender, Üsküdar: Ömer Ke-
nan, Feenr: Defterdarda Arif, Be-
yazıt: Yeni Lâleli, Küçükpazar:
Hümet Cemil, Samatya: Koca-
mustafapaşada Ridvan, Aledmar:
Divanyolunda Esad, Şehremini:
Ahmed Hamdi.

15,000 liraya
satılık apartıman

Kurtuluş tramvay caddesi üze-
rinde ve durak yerinde altışar
odalı üç ve üçer odalı üç yani altı
daireyi ve altında bir dükkânı
muhtevi güneşli, havadar iyi bir
apartıman on beş bin liraya satıl-
maktadır. (Akşam) ilân memurluğu-
na müracaat. Telefon 24240

ayrılmazken, o gece kendi gemisine gi-
dip yatmıştı.

Rüstem de kimseye görünmeden ha-
latların ve zincir yığınlarının arasın-
dan geçti.. nöbetçinin önünden geçmek
kolay değildi. Rüstem yavaşça nöbetçi-
nin yanına sokuldu:

— Arkadaş! Beni tanıdın mı?..

Nöbetçi birdenbire şaşaladı. Fakat bu
ses ona yabancı gelmedi:

— Vay Rüstem, sen misin?..

Diyerek hızlı hızlı konuşmak istedi.
Rüstem nöbetçinin ağzını kapadı:

— Yavaş konuş!

— Ne var?..

— Biraz geriye çekil.. uzaktan bir
gölge geliyor.

Nöbetçi birkaç adım geriye çekildi..
Etrafına bakındı.

Gölgeyi gördü.

— Kim o gelen?..

— Bir canavar..

— Ne dedin? Anlıyamadım..

— Hüsrev kaptanın adamlarından
biri Kemal reisi öldürmeğe geliyor.

— Ne diyorsun? Kemal reisi ölüme
yatağında öldürmek kimin hatırına
gelmiş?!

— Kulağımla işittim.. lâfi keselim de
yaklaşsın. Kapıdan içeriye girerken he-
sabımı görürüz.

Nözetçinin beyni uğuldamaya baş-
ladı.

(Arkası var)

GÜNEŞLE YAĞMURA GÜVENME

YALNIZ

İNAP
MULUSİ
İSTANBUL

Dr. FETHİ LABORATUVARI CERRAHPAŞA HASTANESİ BAKTERİYOLOĞU

Kan, idrar, balgam, cerahat, me. vadi gaita gibi tıbbi tahliller ve bütün biyolojik teamüller gayet dikkatle yapılır.

Beyoğlu : Taksimе giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren..
3 üncü sınıfta, ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ehven hususî fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115

Telefon - 42221

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakiki fikiraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044

Dr. MEHMED İZZET

Emrazi dahiliye ve sariye mütehassısı
Muayenehane: Çağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Baha Bey Apartmanı pazardan maada hergün 13 - 17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (4) gurup malzeme ve eşya her gurup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 26/2/937 cuma günü saat 10 da Haydarpaşada gar binası dahilindeki 1 inci işletme komisyonu tarafından açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hıızalarında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaike birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müraacaatları lüzumdur. Bu işe ait şartnameler komisyon tarafından olarak dağıtılmaktadır.

1 — 500 kilo grafit conta ve salmastra için 2000 kilo grafit (dökümhane için) 2000 kilo plombajın (makas dili kızakları için) muhammen bedeli 1245 lira ve muvakkat teminatı 93 lira 40 kuruştur.

2 — 100 kilo taranmış kenevir, 400 kilo ince ve 100 kilo kalın ambalaj sicimi, 500 kilo bilet sicimi 1000 İngiliz sicimi, 1300 kilo muhtelif eb'atta kenevir ip, 1000 kilo muhtelif eb'atta katranlı kenevir ip muhammen bedeli 3885 lira ve muvakkat teminatı 291 lira 40 kuruştur.

3 — 110 kilo örülmüş kortamyant, 450 kilo klingrit nev'inden levha 350 kilo dahilen kurşunlu haricen grafitli amyanlı salmastra 10 kilo pamuklu yağlı salmastra, muhammen bedeli 1278 1/2 lira ve muvakkat teminatı 95 lira 89 kuruştur.

4 — 800 adet takoz badana fırçası muhammen bedeli 640 lira ve muvakkat teminatı 48 liradır. (693)

İstanbul Deniz Ticareti Müdürlüğünden

İkisi mahrutî, ikisi üstüvanî olmak üzere dört adet şamandıra açık eksiltme ile yaptırılacaktır.

Muhammen bedeli 4000 liradır. Taliplerin % 7,5 teminatı muvakkate olan 300 lirayı vilâyet muhasebeciliğine yatırdıklarına dair makbuz veya banka mektubile eksiltme günü olan 15/Şubat/937 pazartesi günü saat 14,30 da Galatada Deniz Ticareti müdürlüğünde müteşekkil komisyon ve şartname ve resimleri görmek ve izahat almak üzere Müdüriyet Fen heyeti riyasetine müraacaatları ilân olunur. (576)

KOZMİN

En güzel diş macunudur. Bir defa tecrübe ederseniz başka diş macunu kullanılmıyacaksınız.

Nafia Vekâletinden:

18 Şubat 1937 perşembe günü saat 15 de Ankarada Nafia vekâleti Malzeme eksiltme komisyonunda Safranbolunun Kuzdağı Abaza devlet ormanlarından veya hususî mukaveleli ormanlarından kesilmek ve ana hat üzerinde her hangi bir istasyonda teslim edilmek üzere 23200 lira muhammen bedelli 16000 adet normal kayın traversin kapalı zarf usulü ile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruatı parasız olarak Ankarada vekâlet malzeme dairesinden alınabilir.

Muvakkat teminat 1740 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını Nafia vekâletinden alınmış 1937 senesi müteahhitlik vesikası ile birlikte 18 Şubat 1937 perşembe günü saat 14 e kadar Ankarada vekâlet malzeme müdürlüğüne verilmesi lâzımdır.

(233) (611)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince 26X48 eb'adında 500,000 adet şarap marmarı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 10/II/937 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte adı geçen komisyon gelmeleri ilân olunur. (528)

Osmanlı Bankasına memur alınmak için müsabaka İLANI

Osmanlı bankasının bu kerre yeniden hizmete alınacak Türk memurların intihabı için yakında bir müsabaka açılacaktır.

Yaşı otuzdan aşağı olup bu müsabakaya girmek isteyenler namzetliklerini kaydettirmek ve kabul şartlarını öğrenmek üzere şubat ayı zarfında her hafta salı ve cuma günleri saat 9 ile 10 arasında Osmanlı Bankasının Galatadaki merkezinde Kişi işleri servisine müracaat edebilirler.

Talipler hüviyetlerini müsbet evrak ile beraber tahsil tasdikname, yahut şahadetnamelerini ve şayet kir vazifede istihdam edilmiş iseler, hizmet şahadetnamelerini birlikte getirmelidirler.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Millî Müdafaa vekâleti Deniz merkez satınalma komisyonundan:

12/İkincikanun/937 salı günü kapalı zarfla yapılacak münakasasına talip zuhur etmeyen 1500 ton kardif kömürü, pazarlıkla satın alınmak üzere isteklilerin 19/Şubat/937 cuma günü saat 14 de 2138 liralık teminatları ve kanunî vesikaları ile birlikte M. M. Vekâleti binasında müteşekkil komisyonumuza müracaatları ve şartnamesinde 143 kuruş bedel mukabilinde komisyondan verilmekte olduğu. (389)

Yüksek İktisad ve Ticaret Mektebi Direktörlüğünden:

Okulumuz eski okurlarından tasfiyeye tabi olupta evvelce ilân edilmiş olan muayyen vakit zarfında müracaat edenler için 15/Şubat/937 den 21/Şubat/937 tarihine kadar devam etmek üzere son bir imtihan devresi açılmış olduğundan 15/Şubat/937 tarihine kadar mektebe müracaatları. (660)

İktisad Vekâletinden:

Teşviki Sanayi kanunundan istifade eden sınai müessese sahiplerine.

Teşviki sanayi kanunundan istifade etmekte olan sınai müesseselerin kanunun — 30 — cü maddesi mucibince vermekle mükellef buldukları 936 takvim yılı iş cedvellerini bir istidaya rapten azami 937 mart nihayetine kadar mahallin en büyük âmirine vermeleri, aksi takdirde işbu ilân tebliğ makamına köim olacağından, bu müddet zarfında iş cetvellerini vermeyen müesseselerin muafiyet ruhsatnameleri sözü geçen kanunun — 36 — cı maddesi mucibince istirdat edileceği ilân olunur. «715»

7 Şubat 1937 Pazar günü Ankarada çekilen Türk Maarif Cemiyeti Eşya Piyangosunda

BUYUK İKRAMİYELERİ KAZANAN NUMARALARI AŞAĞIYA YAZIYORUZ

3000 Lira 36161 numaraya
1000 Lira 13210 ve 43326 numaralara
500 Lira 7667 - 16135 - 16835 numaralara
200 er lira kazananlar
9648 43106 57113

100 er lira kazananlar
2294 8641 16670 19165 19694 21321 23159 23945
45908 47867 50515 53707 56853 56909 57094

Birer lira amorti

62 70 75 Son iki rakamla nihayetlenen numaralar birer lira amorti alacaklardır.

Yüz liradan aşağı ikramiye kazanan numaraları ayrıca yazacağız.

Askerî Fabrikalar Ticaret Kaleminden:

Fabrikalar ihtiyacı için miktarı ne olursa olsun «Levha, Boru, Çubuk veya külçe halinde» hurda kurşun satın alınacaktır. Bu nev'i kurşun satmak isteyenlerin pazarlık için İstanbulda Fındıklıda Askerî fabrikalar yollama âmirliğine, Ankarada Ticaret kalemine müracaatları. (672)

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg Gothenburg, Stockholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhagen Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir ağızmet ve avdet için muntazam postalar. Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Osloadan beklenen vapurlar.

Vingaland vapuru 11 şubata doğru Bardaland vapuru 23 şubata doğru Vasaland vapuru 4 marta doğru Yakında İstanbuldan Hamburg Rotterdam - Kopenhagen, Gdynia Gothenburg, Dantzig - Stockholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Günborg vapuru 8 şubata doğru Vingaland vapuru 11 şubata doğru Vingaland vapuru 12 şubata doğru Norruna vapuru 18 şubata doğru Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentasına müracaat. Tel: 44991-2-3

— BU GÜN NE KADAR GÜZELSİN...
— TABİ, «POKER-PLAY» TRAF BİÇAĞI İLE TRAF OLDUM!

Baylar, Kendinizi koruyunuz!

Bu ilâmı kesip 10/12/37 ye kadar aşağıdaki eczanelerden birine getirdiğinizde bir paket nümune!

OLLA GUM..! **PARASIZ** alacaksınız.

Cinsinin inceliği ve hassasiyeti ile hiç yurtılmaması itibarile herkes tarafından tercih edilen markadır.

Eczaneler: MATKOVICH Tünel meydanı: GALATASARAY ECZANESİ: Tokatliyan karşısında KEMAL - REBOUL: Ağa camii LİMONCIYAN: Parmak Kapı

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi
hergün üçten sonra
Cağaloğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartman No. 2 Tel. 20785

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

- 1 — Üçüncü Kor. Süvari tümeni ihtiyacı 40 ilâ 45 baş hayvan pazarlık suretile alınacaktır.
- 2 — Satın alınacak hayvanlar 4 ilâ 7 yaş arasında olacak ve yükseklik nalsız olarak en aşağı 1,43 göğüs çevresi en aşağı 1,60 binek olmağa kabiliyetli beygir olacaktır.
- 3 — Satın alınacak hayvanlar komisyon tarafından beğenilmesini müteakip malleyin ve aşı tatbikatı Kor. hayvan hastahanesinde yapılacak satın alınan hayvan 24 saat hayvan hastahanesinde nezaret ve müşahede altında kalacak, malleyin neticesi müsabet zuhur edenler sahibine red ve menfi zuhur edenlerin parası derhal komisyon tarafından tediye edilecektir.
- 4 — Hayvan mübayaası her hafta salı ve perşembe günleri sabahları dokuzdan on ikiye kadar devam edecektir.
- 5 — Hayvan satmaya talip olanların 9/Şubat/937 günü dahil salı ve perşembe günleri Çorluda Kor satınalma komisyonuna gelmeleri.
- 6 — Alınacak hayvanların evsafı hakkında malûmat edinmek isteyenlerin İstanbul ve Ankara Lv. A. ve Garp Hudut Tuğaylığı, Kırklareli Lüleburgaz, Tekirdağ Vize Tümen satınalma komisyonlarına müracaatları. (584) (481)

BASURA HEDENSA

Bütün dünyanın en müessir ilâcıdır. Ameliyatsız memeleri mahveder, kanı ağrıyı derhal keser.

Umum Emlâk Acentesi

Galata Ömerabit han 2. ci kat
No. 24

EHVEN ŞERAITLE EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN EMLÂK ALIM ve SATIMI

TELEFON: 49419

İZMİRDE Dr. ABDÜLKADİR TAŞTAN

Sinir ve Elektrik Tedavisi
İzmir, İkinci Beyler sokağı No. 81 de
her gün ikiden sonra. Tel. 3315

KANZUK SİHHÎ BALSAMIN KREMLERİ

Londra, Paris ve Nev-York Berlin'de güzellik enstitülerinden takdirname ile taltif edilmiş olup beynelmilel sergilerin altın madalyelerini haizdir.

Esmer, sarışın, kumral, her tip için muvafıktır. Güzellik ve cazibeyi artırır. Buruşuklukları, çil ve lekeleri kat'iyen izale eder. Memleketimizin en kibar mahfillerinin kullandıkları Balsamin kremlerinin:

4 Nev'i vardır.

- 1 - Krem Balsamin yağsız beyaz gündüz için
- 2 - Krem Balsamin yağlı pembe gece için
- 3 - Krem Balsamin Acı Badem gündüz için
- 4 - Krem Balsamin Acı Badem gece için

Balsamin kremindeki hassa hiçbir kremde yoktur. Balsamin maddesi memeleri kapatan cildi gençleştirerek beyaz, yumuşak, mat ve nermin kılan besleyici bir cevherdir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

KAŞE

NEOKALMİN

GRİP NEZLE BAŞ VE DİŞ AĞRILARINI KESER

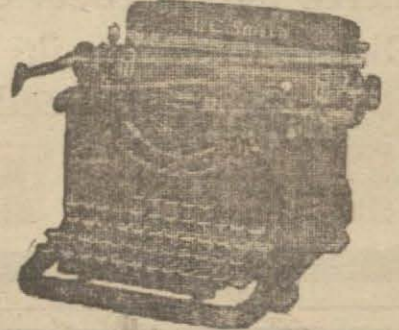
ERGD

L C SMITH ve CORONA TYPEWRITERS INC. SYRACUSE N. Y.

Fabrikasının piyasaya arzettiği yazı makinaları teknik itibarile birer harikadır.

CORONA

L C Smith

L C Smith ve Corona makinaları fevkalâde işçilikleri, sessiz çalışmaları, malzemelerinin yüksekliği itibarile emsalsiz bir mükemmeliyet arzeder. Bu makinalar, bugüne kadar yapılabilenlerin hepsinin fevkindedir. Satış yerleri: İsak J. Modiano - Galata, Billür sokak No. 3 Büyük Tünel han altında

Avrupaya talebe gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden :

Müsabaka günleri uzatılmıştır taliplerin dikkat nazarlarına

1 — «20» Maden Mühendisi ve «10» Jeolog yetiştirmek üzere müsabaka ile Avrupa «30» talebe tahsile gönderilecektir. İsteklilerin aşağıda şartları haiz olması lâzımdır.

- A — Türk olmak,
- B — Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak «Sihhi muayene Ankarada yapılacaktır.»
- C — Lise mezunu olup Fransızca, Almanca, İngilizce dillerinden birisini okuyup yazabilmek.
- D — Yaşı 18 den aşağı ve 25 den yukarı olmamak.

2 — Maden mühendisliği için müsabaka imtihanı 26 Şubat 937 ve jeolojuluk için 2 Mart 1937 günlerinde Ankarada M. T. A. enstitüsünde yapılacaktır. Açılacak müsabaka imtihanlarında kazanmış olmakla beraber gönderilecek talebelerin ihraz ettikleri derece itibarile Maden Mühendisliği için «20» ve jeolojuluk için «10» arasında bulunmak şarttır.

3 — Maden Mühendisliği için imtihan: Hesap, Hendese, Cebir, Mihanik, Fizik, Kimya ve yukarıda yazılı dillerden birinden,

4 — Jeolojuluk için imtihan: Riyaziye «Hendese, Cebir», Hayvanat, Nebataf, jeoloji, Fizik, Kimya ve yukarıda yazılı dillerden birinden yapılacaktır.

5 — Tahsile gönderilecek olanlar, ileride tahsil müddetleri kadar mecburi hizmete tabi olduklarından, bu hususta mükellefiyetlerini tevşik etmek üzere bir taahhütname verecekler ve bunun için de muteber kefil göstereceklerdir.

6 — Maden Mühendisliği için: Son müracaat 20 Şubat 937 cumartesi öğleye kadar,

Sihhi muayene 26 Şubat 937 cuma imtihan 27 Şubat 937 cumartesi

Jeolojuluk için: Son müracaat 27 şubat 937 cumartesi öğleye kadar.

Sihhi muayene 1 mart 937 pazar tesii,

İmtihan 2 mart 937 salı

günleri olarak tesbit edilmiştir.

Taliplerin nüfus hüviyet cüzdanın, hüsnühal varakasını, mektep şahadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretlerini 4 kıt'a fotoğraf ve dilekçelerini son müracaat tarihlerine kadar Ankarada M. T. A. Enstitüsü genel direktörlüğüne göndermeleri ve sıhhi muayeneleri için de tayin edilmiş olan günlerden öğleden evvel Bay Hasan apartmanındaki enstitü dairesinde bulunmaları ilân olunur. (89) (318)

Jebessümünüze yeni bir cazibe veriniz!

diş macunu PERLODENT

diş macunu PERLODENT TURAN

YTF

RADYOLİN

Dişlerin abıhayatı ve dişlere saldıran mikrobların azrailidir!

R
A
D
Y
O
L
İ
N

R
A
D
Y
O
L
İ
N

Binlerce ağızda ebedî bir ilkbahar yaşatmaktadır. Dişlerinizi günde iki defa onunla fırçalayınız ve bu neticeden emin olunuz.

Daima Radyolin!

PHILIPS Ampullarını kullanınız!

ELEKTRİK TAHSİLDARI GELİNCE YARI YARIYA DAHA AZ PARA VERİRSİNİZ

PHILIPS
Super Arlita

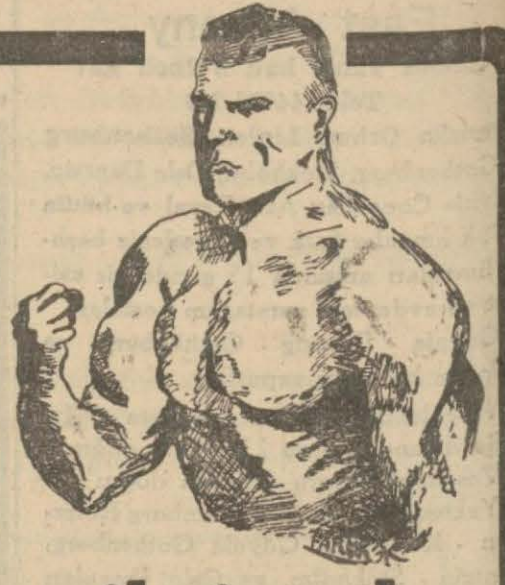
CİFT İSPİRALLI
LÂMBALAR
AZ MASRAFLA
BOL İŞİK VERİR

Türkiye Umumî Müessesliği: HELIOS müessesati
İstanbul - Galata, Voyvoda Cad. 124 - 126 - 128 (yeni binada)

HASAN

KUVVET ŞURUBU

Zafı umumî, kansızlık ve kemik hastalıklarına şifa tesirleri çoktur. Çocuklar, Gençler, Genç kızlar ve ihtiyarlar her yaşta istimal edebilirler.

KARDOL

?

Bütün asab yorgunluklarına, çarpıntılara ve sinir buhranlarına karşı damla ile alınan yeni ve en son ilâçdır.

**S A Ç
B A K I M I**

Güzelliğin en birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

3 günde

Siyah benler

Açık mesameler

zall olmuştur.

Beyaz rengindeki (Yağsız) Tokalon kremi, terkinde taze krema ve tasfiye edilmiş zeytinyağı mevcuttur. Bunlar, mesamat dahiline nüfuz ederek derinliklerinde gizlenmiş ve su ile sabunun hiçbir vakit ihraç edemediği gayrisaf maddeleri eriterek harice tardedeler. Beyaz rengindeki Tokalon kreminin diğer kıymetli unsurları, cildi besler ve gençleştirirler, siyah benleri eritir ve açık mesameleri zayıflatır ve en esmer ve en sert cildi üç gün zarfında beyazlatıp yumuşatır. 50 yaşlarındaki kadınlar, genç kızların bile gıpta edeceği taze, ve kadife gibi yumuşak bir tene malik olabilirler.

ZARAFET DEĞİŞİKLİK

Asrî parşömen abajurlu elektrikli divar

LÂMBALARI

Kordonu, flşli ve 60 wattlık lâmbasla

Peşin 295 krş.

S A T I E ' D E

Tel. 44963

Şubeleri: Beyoğlu, Tünel meydanı
İstanbul Beyazıt, Elektrik Evi
Kadıköy Elektrik Evi iskele cad.
Üsküdar iskele geçidi
Büyükkada iskele meydanı

BUNDAN BÖYLE

YENİCE

**Kendi Reklâmını
Kendi Yapacak**

Evvelce de ilân edildiği üzere, büyük YENİCE piyngosu 15 Şubatta çekilecek ve 30 Son Kânun tarihine kadar idareye teslim edilen kuponlar mukabilinde alınmış bütün kur'a numaraları bu keşideye dahil olacaktır.

30 Son Kânun 937 tarihine kadar teslim edilmeyen kuponların mezkûr tarihten sonra hiç bir hüküm ve kıymeti yoktur.

Yenice piyngosunun gördüğü büyük rağbet bu sigaranın yüksek evsafının sayın halkımızca lâyikile tanındığına ve takdir edildiğine delildir.

Artık YENİCE reklâmdan müstağnidir. YENİCE harmanının nefaseti il ekazandığı müşterilerini bundan böyle muhafaza edecektir.

ARTIK

Y E N İ C E

Kendi reklâmını kendi yapacak

İNHiSARLAR İDARESİ

**İzmir Enternasyonal Fuarı'na
İştirâk ve ziyaret ediniz.**

En son yeniliği ve güzelliği burada göreceksiniz.
20 ağustos - 20 eylül 1937

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumî neşriyat müdürü: Enis Tü

Akşam matbaası

DIKKATI!

Meşhur

DAYMON

Pil ve fenerlerini
kullananlar,
satıcılardan ısrarla
DAYMON
AMPULUNU

İstemektedirler. Zira DAYMON ampulları çok dayanıklıdır ve çok parlak ziya verirler. Bütün dükkânlarda satılır.